

Выдаецца
з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на роднай мове

НА ПРЫЁМ
ДА СТАРШЫНІ
САВЕТА
РЭСПУБЛІКІ

7-8

ЗВЯЗДА

26 ЛІПЕНЯ 2023 г.
СЕРАДА
№ 142 (30022)

МЯСЦОВАЕ
САМАКІРАВАННЕ

ГЕРОЙ БЕЛАРУСІ
АДЗНАЧЫЎ
ЮБІЛЕЙ

3

ЛІЧБА ДНЯ

На 15,2
працэнта

ўзрасла ў чэрвені сярэдняя зароботная плата ў Беларусі. Па выніках мінулага месяца яна дасягнула Br1927,1, паведамлілі ў прэс-службе Мінэканомікі. У рэальным выражэнні па выніках першага паўгоддзя сярэдні заробак павялічыўся на 7,4 працэнта. Самая высокая сярэдняя зароботная плата ў Мінску — Br2598. У Мінскай вобласці яна склала Br1920,8, у Гомельскай — Br1751,9, Гродзенскай — Br1734,8, Брэсцкай — Br1696,1, Віцебскай — Br1657,3 і Магілёўскай — Br1609, паведамлілі ў Нацыянальным статыстычным камітэце.

НА ВЫШЫНІ

У Мінску вядзецца капітальны рамонт з мадэрнізацыяй пуццэправода праз чыгунку па вуліцы Запарожскай. Работы выконвае філіяла «Мостабудуўнічае ўпраўленне № 6 ААТ «Мостабуд».

Бетоншчык Уладзімір ЛАЗАРКОЎ асвоі спецыяльнасці стропальшчыка і мантажніка. На прадпрыемстве ён працуе каля пяці гадоў і карыстаецца заслужаным аўтарытэтам у калегі і кіраўнікоў.

Віктар ІВАНЧЫКАЎ, фота аўтара.

Соцыум

І нарадзілі, і пашану заслужылі

Алена ДЫШЛЕВІЧ з аграгарадка Гайна Лагойскага раёна прадстаўлена да ўзнагароджання Ордэнам маці. Алена і яе муж Уладзімір выхоўваюць пяцёрых дзяцей. Усе хлопчыкі.

Фотавыданні Аляксандра КІПІАУЦА

СТАР. 5

Вяртанне спадчыны

Антычнасць, ляпніна, фрэскі

У Старым замку Гродна завяршыўся першы этап рэканструкцыі каралеўскай рэзідэнцыі

Алебаstrавая зала стала заключным акордам маштабных аднаўленчых работ. Памяшканне адкрылася для наведвальнікаў літаральна нядаўна, хоць меркавалася адкрыць яго разам з каралеўскай лазняй і пакоем чыноўніка некалькі месяцаў таму. Але пры ўваходзе ў залу становіцца зразумела — давесці да канца такую работу было зусім не проста.

СТАР. 12

КОРАТКА

• Зернесушыльны комплекс праектнай гадавай магутнасцю 16 тыс. тон адкрылі ў Сенненскім раёне.

• На БМЗ укаранілі новую тэхналогію вытворчасці блюму.

• Больш за сто ратавальнікаў прынесла прысёгу ў адукацыйным цэнтры МНС у Мінску.

ISSN 1990 — 763X

9 771990 763008

3 нагоды

«РАДЫ, ШТО ЖЫВУ Ў БЕЛАРУСІ»

Герой Беларусі Васіль РАВЯКА адзначыў 75-гадовы юбілей

Віншаванні з 75-годдзем прымаў Герой Беларусі, старшыня СВК «Прагрэс-Верцялішкі» Васіль Равяка.

«Сваё жыццё вы прывычалі рабце ў гэтым калектыве, у гэтай гаспадарцы вы 48 гадоў, з невялікім перапынкам на работу ў апарце абкама партыі, Мастойскага райкама партыі. Пасля зноў вярнуліся сюды і ўжо 28 гадоў нязменна кіруеце гаспадаркай. Самыя цёплыя словы віншавання прасіў перадаць кіраўнік дзяржавы вам за нястомную працу, за работу, якую вы зрабілі і працягваеце рабіць для краіны. Вы стварылі высокакарэнтабельную,

Фота: БелТА

высокаэфектыўную вытворчасць і калектывы, дзе выраслі дзясяткі спецыялістаў, якія кіруюць цяпер іншымі гаспадаркамі. Ваш аграгарадок нязменна падтрымлівае традыцыі, закладзеныя яшчэ ў 1970-я гады, развівае сацыяльную сферу», — адзначыў кіраўнік Адміністрацыі Прэзідэнта Беларусі Ігар СЕРГЕЕНКА, паведамліла БелТА. Пасля ён зачытаў прывітальны адрас Прэзідэнта Беларусі Аляксандра Лукашэнка.

«Нарадзіўшыся ў сямі работнікаў сельскай гаспадаркі, я з самага ранняга дзяцінства чуў слова «Прагрэс» і чуў прозвішча Равяка. Заўсёды гэта гучала ў вельмі станоўчым ключы: гэта тыя людзі, у якіх трэба вучыцца, на якіх трэба раўняцца, і гэта гаспадарка, з якой трэба браць прыклад, — сказаў старшыня Гродзенскага аблвыканкама Уладзімір КАРАЊІК. — Вы даказалі, што ў сельскай гаспадарцы можна працаваць эканамічна эфектыўна,

зарабляць грошы, але пры гэтым не проста зарабляць, а ўкладаць гэтыя грошы ў людзей. І сапраўды, вы карыстаецеся заслужанай павагай сваіх работнікаў, гаспадарка па-ранейшаму з'яўляецца адным з флагаманай Гродзенскай вобласці».

Ад імя Старшыні Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Наталлі Качанавай віншаваў Васіль Равяку старшыня Гродзенскага абласнога аб'яднання прафсаюзаў, член Савета Рэспублікі Віктар Лісковіч.

У сваю чаргу, Васіль Равяка падзякаваў гасцям за віншаванні і звярнуў увагу на тое, што развіццё гаспадаркі — заслуга цэлага калектыву. «Я ўдзячны за палітыку нашай дзяржавы ў сферы аграпрамысловага комплексу, — сказаў кіраўнік гаспадаркі. — Я магу меркаваць, наколькі Беларусь пайшла далёка. Нашу краіну сёння не пазнаць, гэта проста казка. Я вельмі рады, што ўсё мае жыццё склалася ў гэтай краіне».

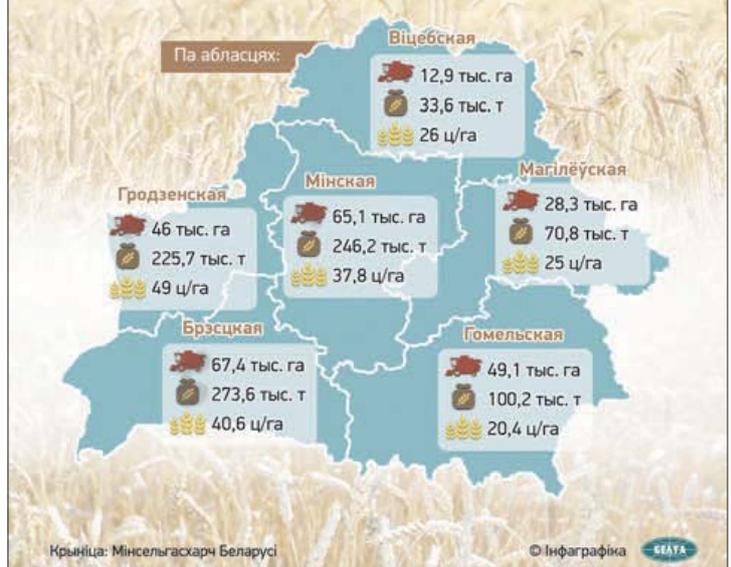
Гаворачы аб поспехах СВК, Васіль Равяка адзначыў: «Ёсць элементы ўдачы. Але ўсё 28 гадоў, за выключэннем некалькіх дзён, я заўсёды быў незадаволены вынікамі сваёй працы (у будоўлі, уборцы). Вядома, я ўсіх напружваю. Але гэта, думаю, зрабіла сваю справу».

ЖНІВО-2023 ХОД УБОРАЧНЫХ РАБОТ

Уборачная плошча збожжавых і зернебабовых культур (без кукурузы, грэчкі, проса) - 1979,8 тыс. га

Па стане на 25 ліпеня ў Беларусі

- убрана - 268,8 тыс. га (13,6% да ўборачнай плошчы)
- намалочана - 950 тыс. т
- ураджайнасць - 35,3 ц/га

Агульны намалот збожжа сёння перавысіць мільён тон

Аграры Беларусі намалалі 406,7 тысячы тон азімага рапсу, паведамліў у Міністэрстве сельскай гаспадаркі і харчавання.

Паводле даных на 25 ліпеня, збожжавых і зернебабовых культур (без кукурузы, грэчкі, проса) убрана 268,8 тысячы гектараў або 13,6 працэнта ад плана. Намалочана 950 тысяч тон збожжа пры сярэдняй ураджайнасці 35,3 цэнтнера з гектара. Чакаецца, што агульны намалот сёння перавысіць анакавую мяжу ў мільён тон.

Азімага рапсу на зерне ўбрана 174,4 тысячы гектараў (52,4 працэнта да ўборачнай плошчы), сярэдняя ўраджайнасць —

23,3 цэнтнера з гектара. Лен выцераблены на 16,4 тысячы гектарах, што складае 37,5 працэнта ўборачнай плошчы. Саломы пасля ўборкі збожжавых і зернебабовых убрана на плошчы 167,5 тысячы гектараў — 62,3 працэнта.

Нарыхтавана 370,2 тысячы тон сена — 38,5 працэнта да плана, 8,3 мільёна тон сенажу — 60,9 працэнта (у тым ліку ў палімерную ўпакоўку — 281,6 тысяч тон), 384,1 тысячы тон збожжасенажу і 206 тысяч тон сіласу. Усяго назапашана 2,7 мільёна тон кармавых адзінак травяных кармоў.

Пётр ДУНЬКО.

Падрабязнасці

Мінспорт вызначыў патрабаванні да экскурсаводаў і гідаў-перакладчыкаў

На першым плане — якасць

Эксперты пастаянна адзначаюць актыўнае развіццё ўнутранага турызму. Беларусь усё больш актыўна цікавіцца роднай краінай. Не знікае амаль у два разы ў параўнанні з аналагічным перыядам мінулага года. «3 Рэйскай Федэрацыі за перыяд са студзеня да мая 2023 года тэмпы росту наведванняў павялічыліся на 173%, гэта дастаткова высокі лічбы. Мы бачым развіццё сувязяў у сферы турызму не толькі з Масквой і Санкт-Пецярбургам», — адзначыла Ірына Варановіч.

На мінулым тыдні ў штаб-кватэры Садружнасці Незалежных Дзяржаў адбылося пасяджэнне экспертнай групы па дапрацоўцы і ўзгадненні

праекта Плана мерапрыемстваў на 2024—2026 гады па рэалізацыі Стратэгіі развіцця супрацоўніцтва дзяржаў — удзельніц СНД у галіне турызму. Эксперты дапрацавалі і ўзгаднілі праект плана. Было вырашана занесці яго ва ўстаноўлены парадку на разгляд Савета міністраў замежных спраў СНД.

Турыстычны бум чакаецца ў Беларусі ўжо зусім хутка. Краіна чакае гасцей II Гульніў краін СНД, якія пройдуць з 4 па 14 жніўня. Адна з задач гэтага спартыўнага форуму — раскрыццё турыстычнага патэнцыялу Беларусі, дэманстрацыя яе каштоўнасцяў і славуцасцяў гасцям. Спальніцтвы будуць прымаць 11 гарадоў, і кожны з іх падрыхтаваў самыя цікавыя турыстычныя маршруты. Усё гэта накладвае дадатковую адказнасць на тых, хто і паказвае гасцям краіну ва ўсёй яе красе, — экскурсаводаў і гідаў-перакладчыкаў.

Пастановай Міністэрства спорту і турызму ад 4 ліпеня ўста-

ноўлены прафесійныя і этычныя патрабаванні да экскурсаводаў і гідаў-перакладчыкаў. Пра гэта паведамляецца на Нацыянальным інтэрнэт-партале. У прыватнасці, падчас правядзення экскурсій неабходна наяўнасць пры сабе бэйджа экскурсавода, гіда-перакладчыка і пераліку тэм экскурсій, па якіх пройдзена прафесійная атэстацыя. Дзейнасць экскурсавода, гіда-перакладчыка павінна ажыццяўляцца на аснове прынцыпаў законнасці, кампетэнтнасці, справядлівасці і добрасумленнасці.

У ліку патрабаванняў таксама: праява павагі да дзяржаўных сімвалаў Рэспублікі Беларусь, гісторыі развіцця беларускай дзяржавы, культурных і духоўных традыцый Беларусі і захавання яе гісторыка-культурнай спадчыны. Згодна з пастановай экскурсаводы і гіды-перакладчыкі павінны фарміраваць уяўленне аб Беларусі як аб краіне, прывабнай для турыстаў, экскурсантаў. Пры пра-

вядзенні экскурсій не дапускаюцца іміжы і некарэктныя ацэнкі і выказванні аб Беларусі і іншых дзяржавах. Экскурсавод ці гід-перакладчык павінны прымаць меры па недапушчэнні з боку турыстаў, экскурсантаў або іншых асоб некарэктных, правакацыйных і іншых негатывных выказванняў або дзеянняў.

Адно з галоўных патрабаванняў — валоданне аб'ёмам ведаў і прафесійных навыкаў, неабходных для правядзення экскурсій на тэрыторыі Беларусі, уключаючы веды па гісторыі, этнаграфіі, культуры, эканоміцы, прыродна-геаграфічных асаблівасцях, унутранай і знешняй палітыцы краіны, актуалізацыя атрыманых ведаў для работы над свочасовым абнаўленнем індывідуальных тэкстаў экскурсій. Экскурсавод і гід-перакладчык павінны сачыць за забеспячэннем беражлівых адносін турыстаў, экскурсантаў да навакольнага асяроддзя, прымаць ме-

ры па недапушчэнні прычынення імі шкоды турыстычным рэсурсам. Сярод патрабаванняў таксама: каардынацыя паводзін турыстаў, экскурсантаў пры надзвычайных сітуацыях або іншых непрадбачаных абставінах, паведамленне кіраўніку суб'екта турыстычнай дзейнасці або іншай арганізацыі, якая прыцягнула экскурсавода, гіда-перакладчыка для арганізацыі экскурсіі, іх адасобленых падраздзяленняў або узнікненні такіх сітуацый або абставін, выклік пры неабходнасці прадстаўнікоў экстраных службаў.

Акрамя таго, прадстаўнікі дадзенай прафесіі павінны выконваць аўтарскія і іншыя сумежныя правы распрацоўшчыкаў экскурсій, не дапускаць прысваення вынікаў інтэлектуальнай уласнасці, прыводзіць цытаты распрацоўшчыкаў экскурсій і іншых аўтараў у адпаведнасці з заканадаўствам і ўказаннем іх аўтарства.

Валерыя СЦЯЦКО.

«МАРУ, КАБ ЛЮДЗЯМ ХАЦЕЛАСЯ ЖЫЦЬ І ПРАЦАВАЦЬ У ГАРАДОЦКІМ РАЁНЕ»

XXX Дзень беларускага пісьменства пройдзе на Віцебшчыне — зямлі, з якой звязаны нашы асветнікі: Ефрасіння Полацкая, Францыск Скарына, Сімяон Полацкі і Васіль Цялінскі. Ганаровая місія прымаць юбілейны фестываль выпала Гарадку.

Гэтае лета сапраўды выдалася гарачым для ўсіх мясцовых жыхароў. Горад прыхарошваецца. Мяняюцца фасады будынкаў, вядуцца рамонтныя ўстаноўкі культуры і адукацыі, кладуцца дарогі і асвятленне, добраўпарадкоўваецца гарадскі парк — на яго тэрыторыі падчас свята будуць працаваць малая сцена і розныя інтэрактыўныя пляцоўкі.

Для ўстаноўкі культуры і адукацыі падрыхтоўка да Дня беларускага пісьменства — час актыўнай працы з падрастачым пакаленнем. Мясцовыя дзеці і моладзь знаёмяцца з традыцыямі сваёй зямлі, вывучаюць легенды, шукаюць звесткі пра знакамітыя землякоў, развучваюць народныя танцы, гатуюць стравы, якія згадваліся ў паэме «Тарас на Парнасе», і запалываюць мясцовых гаспадынь. Сваімі адкрыццямі яны гатовыя дзяліцца з гаспадынямі горада. На фестывалі можна будзе ўбачыць зробленыя імі малюнкi, сувеніры, пазнаёміцца з даследчымі работамі. Наогул у раёне актыўна адраджаюцца рамесныя. Ажурнае ткацтва, саломалля, інсцінае мастацтва і спіральнае пляценне Гарадоччыны трапілі ў Дзяржаўны спіс гісторыка-культурных каштоўнасцяў. З гэтымі элементамі можна будзе пазнаёміцца на выстаўцы — прэзентацыі пад-

час Дня беларускага пісьменства, якую прадставяць майстры Гарадочкага Дома раместваў і фальклору. Яны ж цяпер вырабляюць і сувенірную прадукцыю.

Тутэйшая зямля багатая на таленты. Мясцовыя паэты прывіваюць ёй вершы. Абвешчаны конкурсы «Я іду па родным горадзе», калі жыхары Гарадоччыны знаходзяць і фатаграфуюць мясціны, апетыя пісьменнікамі. А яшчэ ў раёне ажыццяўляецца мабільны праект «Паэтычны маршрут», калі вясковыя чытачы, якім літаратуру дасталяе бібліёбус, слухаюць вершы мясцовых паэтаў у выкананні саміх аўтараў. Распрацоўваюцца новыя турыстычныя маршруты. Адзін з іх, дарэчы, дазволіць больш даведацца не толькі пра Канстанціна Веранічына, аўтара пазмы «Тарас на Парнасе», але і пра іншыя вядомыя ўраджэнцаў гэтага краю...

Падрыхтоўка да буйнога свята для населенага пункта — час, калі не толькі мяняецца яго аблічча. Жыхары атрымалі выдатную магчымасць заявіць пра сябе, вызначыць, чым яны могуць уразіць і захапіць гасцей, навучыцца цаніць тое, што маюць.

Уначалі раён у такі няпросты, але вельмі цікавы

час — справа даволі адказная.

— **Калі вы пагадзіліся стаць старшынёй Гарадочкага раённага выканаўчага камітэта, ці ставілі перад сабой пэўныя планы, можа, нават мары, якім хацелі бачыць свой унёсак у развіццё раёна?** — цікажыцца ў Ірыны Паляковай.

— У любым выпадку гэта павінна быць работа на вынік. Я мару, каб людзям хацелася жыць і працаваць у Гарадочкім раёне, прычым не толькі тым, хто тут нарадзіўся і вырастае. Важна, каб сюды прызвалі новыя людзі. Вы нават уявіце сабе не можаце, які гэта цудоўны раён! Колькі станоўчых эмоцый ён можа падарыць усім, хто сюды прызджае. Калі да мясцовых дзючэ прызджаюць іх кавалеры з іншых гарадоў, то пасля знаёмства з усёй навакольнай прыгажосцю прызнаюцца, што, калі б нарадзіліся ў такіх мясцінах, ніколі б адсюль не з'ехалі...

— **Адразу відаць, невыпадкова побач з Дошкай гонару, якая размяшчаецца каля выканкама, у вас з'явіліся фота маладых людзей?**

— Сёлета ў рамках падрыхтоўкі да Дня пісьменства нашы спецыялісты вырашылі яе абнавіць, зрабіць блок

для моладзі. Не сакрэт, што з праблемай замацаваць маладых спецыялістаў сутыкаецца многія невядлікі населеныя пункты. Мы над ёй працуем. У нас ёсць аграрныя класы. Вядзём работу па мэтавых кірунках, каб пасля вучобы маладыя людзі вярталіся да нас жыць і працаваць. Ёсць арэнднае жыллё. У раёне хапае работы, іншая справа, ці пагодзіцца моладзь займацца сельскай гаспадаркай. Я заўсёды кажу, што на зямлі працуюць аслабленыя людзі. Без любові да зямлі тут рабіць няма чаго. Грошы проста так не плацяць, а калі выконваць усе задачы, выкладвацца на максімум, дык і ў сельскай гаспадарцы можна зарабляць і дзве, і дзве з паловай тысячы рублёў. Вялікі плюс — недалёкая адлегласць ад Віцебска, менш чым за паўгадзіны на маршруце можна даехаць да абласнога цэнтру. У нас вельмі прыгожы горад. У 2014 годзе Гарадок прыміа абласны «Дажынікі», тады ён моцна змяніўся. Развіваецца сацыяльная сфера. Робіцца вельмі многае для таго, каб жыхары маглі весці здаровы лад жыцця. Ёсць басейн, фітнэс-зала, трэнажорная зала, валебольная і баскетбольныя пляцоўкі. Для людзей лобга ўзросту, ад дзяцей да пенсіянераў, шмат прапаноў, чым заняцца ў вольны час. Гэта гурткі, секцыі, хор ветэранаў, разнастайныя мерапрыемствы. Сапраўды для працы і адпачынку ёсць добрыя ўмовы. Вельмі зручна, што ўсё побач. Хочацца пераключыцца — можна выйсці на «Вераб'ёвы горы», дзе створана адна з найлепшых у краіне лыжаролерных трас. Так, калі Федэрацыя біятлона праводзіла ў нас кубак, спартсмены былі ў захапленні ад трасы, рэльефу. Трэба ўлічваць і нашы прыродныя ўмовы — тут

раней, чым у іншых раёнах, выпадае снег і больш часу ляжыць. Так, у канцы сакавіка ў нас яшчэ было багага снегу. Сюды прызджаюць трэніравацца расіяне. У нас моцная дзіцяча-юнацкая спартыўная школа, нашы дзеці на абласных і рэспубліканскіх спаборніцтвах заўсёды на г'едэста. «Вераб'ёвы горы» нікога не пакінуць аб'якавымі. Зімой, калі мы рыхтаваліся да абласнога лыжні, памятаю, як увечары прыехала на трэніроўку. Еду на лыжах і пасля лаўлю сябе на думцы, што паўтары гадзіны не думаю, як карміць жывёлу, вырашаць разнастайныя задачы. Павольна падаюць снажынікі, мяне ўжо клічуць ехаць дадому, а я прашу: «Даіце яшчэ пастаяць». Такое характэрна, быццам нейкі цуд...

— **Што страваюць турысты, якія не даяджаюцца да Гарадка?**

— Што шукаюць людзі, калі з'яджаюцца з вялікага горада? Чышню, прыгажосць, уражанні. Тут усё гэта маецца. Цудоўная прырода. Напрыклад, у нас ёсць возера ў вёсцы Сурміно, у вадзе якога павышана канцэнтрацыя іонаў серабра. Ёсць гарадзішчы і гістарычныя помнікі. Мноства легендаў. Мы спадзяемся, што Дзень беларускага пісьменства дазволіць у тым ліку прэзентаваць і наш турыстычны патэнцыял. Да свята рыхтуецца ўвесь раён. Чакаем, што прыедзе багага гасцей. Спартрэбяцца экскурсаводы, упор будзем рабіць на нашых настаўнікаў, краязнаўцаў.

— **Наколькі рашэнне, што менавіта Гарадок будзе прымаць юбілейны Дзень беларускага пісьменства, ужо змяніла гараджан? Ці можна казаць пра ўсплёск крэатыўнасці?**

— Сапраўды, гэта творчы працэс, у якім задзейнічана

вялікая колькасць людзей. Мы вырашаем, чым максімальна напоўніць дні, калі будзе праходзіць свята, як уразіць гасцей, якія правесці мерапрыемствы і конкурсы. Ёсць некалькі цікавых задумаў, якія хочацца пакуль пакінуць у сакрэце. Распрацоўваецца сувенірная прадукцыя. Клопатаў дадалося. Горад зменіцца. Амаль штодзённа ідуць работы то на адным аб'екце, то на іншым. Практычна ўсе прадыемствы і ўстановы ўключаны ў такую работу. Самы актыўны ўдзел бяруць грамадскія арганізацыі: Беларускі саюз жанчын, «Белая Русь», Федэрацыя прафсаюзаў, БРСМ і ў першых шэрагах — дэпутаткі корпусу. Кожны кіраўнік на сваім месцы, акрамя тых планаў, якія мы даводзім, бачыць, што яшчэ хацелася б зрабіць. Працуем з прыватнымі сектарам, з жыхарамі горада, каб прыводзілі да ладу свае дамы і ўчасткі. Праводзіцца раённыя суботнікі. Людзі выходзяць папрацаваць, каб зрабіць лепшы месца, у якім жыць. Задзейнічаны ўстановы адукацыі, нават бацькі вучняў.

— **Як спалучыць у адным мерапрыемстве дзве ідэі: Дзень пісьменства і Год міру і стваральнай працы?**

— Яны выдатна спалучаюцца. Наша пісьменства заўсёды было скіравана на тое, каб стварыць, спазнаваць, аб'ядноўваць. І сёння творчасць дапамагае захаваць усё тое, што маем: традыцыі, культуру, гісторыю. Мы бачым у творах сучасных аўтараў любоў да Радзімы, зварот да наступных пакаленняў, каб яны збераглі і прымножылі народныя здабыткі.

Алена ДЗЯДЗЮЛЯ.
Фота Юліі РУДЗЯКОВАЙ.

Запрашалнік

«Вялікая бард-рыбалка» — галоўнае свята Чыгірынскага кластара

Такую характарыстыку даў фестывалю, які адбудзецца ў гэтыя выхадныя, намеснік старшыні Магілёўскага аблвыканкама Валерый МАЛАШКА.

Фестываль «Вялікая бард-рыбалка» праводзіцца ў 12 раз і сёлета ў яго будучы свае асаблівасці. Пра гэта ішла гаворка падчас прэс-канферэнцыі на чале з намеснікам старшыні Магілёўскага аблвыканкама Валерыем Малашкам. Алайн удзел у ёй узялі намеснік старшыні Быхаўскага райвыканкама Віктар Агнетаў, раённыя масмедыя, а таксама прадстаўнікі кіраўніцтва Гомельскага аблвыканкама і СМІ Гомельшчыны.

Каб было да канца зразумела, Чыгірынскі кластар — гэта вялікі сацыяльна-турыстычна-эканамічны праект, што рэалізуваецца ў Быхаўскім раёне. Ён аб'яднае розныя суб'екты гаспадарання, якія вядуць сваю дзейнасць на Чыгірынскім вадасховішчы. І «Вялікая

бард-рыбалка» якраз праходзіць у гэтых мясцінах. Для зручнасці наведвальнікаў месца яе правядзення стала больш даступным, летася яна перамясцілася на базу адпачынку Магілёўскага металургічнага заводу ў Чачэвічах.

— Дадзены фестываль — цэнтральнае мерапрыемства Чыгірынскага кластара, — падкрэсліў намеснік старшыні Магілёўскага аблвыканкама Валерый Малашка. — Дзясяткі суб'ектаў гаспадарання розных формаў уласнасці ўдзельнічаюць у вялікім праекце. І ў найбліжэйшы час мы з'явімся усё гэта ў адзін вялікі механізм, які будзе функцыянаваць па розных кірунках.

Намеснік старшыні адзначыў таксама, што фармат і кантэнт мерапрыемства вонкава застануць ранейшымі, але яно стане яшчэ больш дасканалым — з улікам тых заўваг і прапаноў, якія паступалі ад наведвальнікаў.

Намеснік старшыні аблвыканкама акцэнтаваў увагу на зручнасці

новага размяшчэння, бо тут ёсць прывязка да ўсіх іншых пляцовак мерапрыемства, сюды можна дайсці нават пешшу ад трасы Баўрыск — Магілёў. Яно мае выдатнае тэхнічнае забеспячэнне, каб усе маглі бачыць і чуць, што будзе адбывацца на асноўнай сцэне.

Новая канцэптуальная старонка фестывалю — спроба спалучыць яго з сібiрскім бард-праектам «Станцыя Сібір». Асаблівасць раіскага фестывалю ў папярэдняй захаванні цэплую сяброўскую атмасферу для тых, хто спявае і захапляецца аўтарскімі песнямі.

У фестывалі бярэ ўдзел больш чым 50 выканаўцаў аўтарскай песні, у тым ліку з-за мяжы. На яго едзе з Рыгі лідар латвійскага гурта Da'Va, аматар бардаўскай песні Аляксандр Казакоў. Сярод вядомых удзельнікаў — стваральнік і куратар партала bards.ru Сяргей Мацвееў, Раман Філіпаў.

«Вялікая бард-рыбалка» — гэта не толькі рыбалка і песні каля

вогнішча. Гэта яшчэ і шмат іншых не менш цікавых складнікаў — конкурс па рыбнай лоўлі на прызы магілёўскай крамы «Рыбачок», конкурс «Каралева бард-рыбалкі», адкрыты турнір па пляжным валеболе на прызы кампаніі «Гродфуд»... Будзе чым захапіцца і дзецям. На свята прыедуць з канцэрт-там трыя «Фіеста» з Маладзечна, тэатр жывых лялек з Томска.

Мерапрыемства набірае папулярнасць сярод маладых сем'яў, якія прысутнічаюць на ім поўным складам. Яно адбудзецца ўжо ў гэтую суботу, і забраніраваць месца сёння складана нават на найбліжэйшых агразадкібах. Але ў Быхаўскім райвыканкаме супаколі, што наогул будзе дзе прыпынкі: падрыхтавана пляцоўка, дзе можа адначасова ўстанавіць да некалькі сотняў палаткаў. Да 500 месцаў пашырана і аўтастанька.

Начальнік аддзела галоўнага ўпраўлення гандлю і паслуг Магілёўскага аблвыканкама Алена

Куканькова паабяцала, што гасці свята застануцца задаволеныя беларускай кухняй. Гасцей будзе абслугоўваць 35 аб'ектаў гандлю, да паслуг наведвальнікаў створаць 400 пасадачных месцаў.

Тым, хто ўпершыню збіраецца на фестываль, трэба мець на ўвазе, што ўваход платны — 20 рублёў. Выключэнне складаюць дзеці да 7 гадоў і інваліды.

— Магілёўскі аблвыканкам пакапаціўся, каб кожны выхадны гэтай цудоўнай пары года праходзілі цікава і пазнавальна, — адзначаў Валерый Малашка. — Фэстывальныя мерапрыемствы, якія ўжо адбыліся, сабралі шмат наведвальнікаў. Сведчанне таму — купальскі фестываль у Александрый, на якім павылава 75 тысяч чалавек. І калі Александрый — гэта купальская лугавіна, то «Вялікая бард-рыбалка» — цудоўнае вадасховішча і лес. І тут таксама шмат цікавінак.

Налі ЗІГУЛЯ.

І нарадзілі, і пашану заслужылі

(Заканчанне.
Пачатак на 1-й стар.)

— Хацелася б усім даць вышэйшую адукацыю, — кажа жанчына.

Часткова яе мара збываецца. Стэрэйшы Віталь, якому споўнілася 23 гады, працуе інжынерам і вучыцца за вочна ў Беларускай нацыянальнай тэхнічнай універсітэце. Міхаілу 22 гады. Ён абраў для сябе высакародную і пачэсную прафесію пахарнага і паралельна набывае вышэйшую адукацыю. Прыкладам для хлопца стаў бацька, які працуе ў Лагойскім раённым аддзеле па надзвычайных сітуацыях. Валеры перайшоў у сёмы клас, Васіль — у другі. Самаму маленькаму Колю споўнілася паўтара года.

— Я вельмі хацела дзяўчынку. Але, як бачыце, на свет з'явіліся адны хлопцы, — усміхаецца гаспадыня.

— А не паспрабуеце нарадзіць дачушку? — цікаўлюся ў Алены Васілеўны.

— Ды позна ўжо. Мне 42 гады, мужу 50, — гучыць у адказ. — І так хапае клопатаў. Гэта ж не дзяўчынка, якіх можна прытуліць, пагутарыць па шчырасці, вызнаць сакрэты. Хлопцы лічаць сябе сапраўднымі мужчынамі, не хочучь дзілацца сваім патаемным, таму даводзіцца толькі здагадавацца, пра што яны думаюць.

Маці радуе, што старэйшыя сыны вырастаюць працавітымі. У сям'і вялікая гаспадарка: парсюкі, трусы, каровы, куры, гусі. Акрамя таго, вырошчваюць ячмень, пшаніцу, бульбу. Хутка пачнецца другі ўкос кармоў. Ім — асабліва

Уладзімір, бацька сямейства, перадае працавітасць і любоў да тэхнікі дзецям.

ўвага, жывёла павінна якасна харчавацца, каб даваць добры прылод і надой. Шмат клопатаў дадаюць вялікі агарод, цяпліцы, сад. Сям'я набыла тры трактары і неабходнае наваоснае абсталяванне.

Вялікую дапамогу бацькам аказваюць і малодшыя сыны. Васіль наглядае за Колям, збірае траву для трусаў, пасе куранят. Валеры корміць парсюкоў, прывязвае кароў на пашы.

Старэйшыя хлопцы часта наведваюць бацькоўскі дом. Яны гаспадарлівыя, адказныя. Віталь любіць тэхніку, сам рамантуе. Гэтае захапленне яму

перадалося ад таты, які неаднаразова ўдзельнічаў у жніве, мае ўзнагароды за выдатную працу.

— У мяне надзейны тыл, без якога немагчыма было б весці хатнія і бытавыя справы, — прызнаецца Алена Васілеўна. — Толькі даенне кароў займае каля дзвюх гадзін. А тым часам нельга кінуць малага без нагляду. На вырочку прыходзяць сыны, супакойваюць, гукаюць, калі ён плача.

Гаспадыні даводзіцца круціцца з раніцы да вечара, каб усё паспець. Акрамя таго, яна вырабляе сыры, якія карыстаюцца попытам не толькі ў Гайне, але і ў навакольных вёсках, Лагойску.

Алена Дышлєвіч нарадзілася і жыла ў Мінску. Але летнія канікулы праводзіла ў вёсцы ў дзядулі. Дзяўчынка падабалася карміць жывёлу, назіраць за ёй. І жанчына не шкадуе, што пераехала ў сельскую мясцовасць. Менавіта ў Гайне яна сустрэла сваё каханне. З сярёўкамі пайшлі ў мясцовы клуб, куды прыехаў цырк. Там і пазнаёмілася з будучым мужам. На той час ёй было 17 гадоў. Вясельне зладзілі пасля паўналецця.

І вось ужо больш за 20 гадоў сужэнцы жывуць у згодзе, ганарацца сваімі дзецьмі, для якіх бацькі з'яўляюцца дастойным прыкладам для пераймання.

Тацяна ЛАЗОЎСКАЯ.
Фота Аляксандра КЛІМАЎЦА.

Бацькоўская хата, якую рэканструюе шматдзетная сям'я.

ШТО Ё СВЕЦЕ РОБІЦЦА

Палата прадстаўнікоў Кангрэса ЗША рыхтуецца вынесці імплічмент Байдэну

Палата прадстаўнікоў Кангрэса ЗША мае намер правесці расследаванне з мэтай далейшага вынясення імплічменту прэзідэнту краіны Джо Байдэну з-за ўцягнутасці яго сям'і ў карупцыйныя схемы за мяжой. Аб гэтым заявіў спікер Палаты прадстаўнікоў Кангрэса ЗША Кевін Макарці ў эфіры тэлеканала Fox News, паведаміла ТАСС. Увесну рэспубліканцы з камітэта па наглядае і падсправаздачнасці Палаты прадстаўнікоў Кангрэса ЗША заявілі аб атрыманні імі доказаў таго, што члены сям'і Байдэна і злучаныя з імі асобы раней нібы атрымлівалі мільёны долараў з-за мяжы праз сетку кампаній. Па словах старэйшні камітэта Джэймса Комера, сям'я Байдэна і звязаныя з ёй асобы выкарыстоўвалі даныя кампаніі для ўласнага ўзбагачэння і атрымалі ад гэтага больш за \$10 млн.

Парламент Ізраіля на фоне пратэстаў адобрыў першую частку судовай рэформы

Дэпутаты Кнэсета (парламента Ізраіля) большасцю галасоў адобрылі ў другім і трэцім чытаннях першы законпраект у рамках судовай рэформы, якая выклікала масавыя пратэсты ў краіне, паведаміла ТАСС. Удакладняецца, што на

званага прыпынку разумнасці. Згаданы дакумент з'яўляецца часткай запланаванай урадам Ізраіля судовай рэформы. У адпаведнасці з ім будучы абмежаваныя паўнамоцтвы Вяроўнага суда Ізраіля. Да гэтага часу вышэйшая судова інстанцыя мела права блакіраваць любое рашэнне ўрада, якое было б палічынаю юрыдычна неабгрунтаваным, але цяпер рэформа абмяжуе такія паўнамоцтвы. Абмеркаванне законпраекта перад вышэйшым галасаваннем праходзіла на фоне масавых пратэстаў каля сина Кнэсета. Пасля яго прыняцця дзясяткі тысяч маніфэстантаў выйшлі на вуліцы Тэль-Авіва на акцыі пратэстаў.

Прэзідэнт Туніса: развітым краінам замест продажу зброі трэба прадухіляць гомат у Афрыцы

Каіс Саід выступіў на міжнароднай канферэнцыі па праблеме міграцыі ў Рыме, паведаміла інфармацыйнае агенства Tunis Afrique Presse. «Цяперашні міграцыйны крызіс з'яўляецца лагічным вынікам папярэдніх міграцыйных патакоў ва ўмовах акупацыі і каланіялізму», — адзначыў кіраўнік Туніса, гаворачы аб праблеме незаконнага перарытвання людзей з краін Афрыкі ў Еўропу. Саід раскрытыкаваў «рашучасць развітых краін прадаваць зброю афрыканскім дзяржавам з мэтай абвастэрэння напружанасці і распальвання канфліктаў». «Нельга дзясянуць бясспыні і стабільнасці без вывучэння рэальных прычын няроўнасці і праблем у сферы бясспыні», — адзначыў Саід. На яго думку, «незаконная міграцыя з гадамі ператварылася ў сапраўдную чалавечую трагедыю».

ІЗВЕЩЕНИЕ о проведении повторного аукциона Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона) по поручению ликвидатора ОАО «Передвижная механизированная колонна № 32» (222310, Минская обл., г. Молодечно, ул. Молодежная, 2Б) проводит открытый аукцион по продаже:

№ лота	Наименование	Инв. №	Начальная цена, с НДС, бел. руб.	Задаток, бел. руб.
1	Косилка откосов каналов К-78М, 2014 г.в.	119604	4 128,00	412,00
2	Косилка роторная навесная Л-501Д, 2014 г.в.	119623	1 248,00	124,00
3	Трактор-бульдозер гусеничный ДТ-75 ДЕРС4, 2005 г.в., регистрационный знак 7855 ОА, заводской № 735538	4017	6 624,00	662,00
4	Полуприцеп специальный платформа АПС 554424, 2012 г.в., регистрационный знак А 1608 В-5, рама № УЗ39554424С0023200, цвет синий	48262	16 128,00	1 612,00
5	Полуприцеп бортовой МАЗ-975800, 2008 г.в., регистрационный знак А 4770 А-5, рама № УЗМ9758000011275, цвет синий	200786	2 400,00	240,00
6	Полуприцеп бортовой МАЗ-975800, 2009 г.в., регистрационный знак А 6767 А-5, рама № УЗМ97580090011900, цвет зеленый	8646	2 400,00	240,00
7	Прицеп самосвал МАЗ-857100, 2007 г.в., регистрационный знак А 3637 А-5, регистрационный знак АЕ 9720-5, 70003403, цвет серый	8649	4 320,00	432,00
8	Косилка откосов каналов К-78М, 2013 г.в.	119603	4 800,00	480,00
9	Автомобиль автобус-вагон «ГАЗель» ГАЗ-32213, 2008 г.в., регистрационный знак АЕ 9720-5, кузов № 32210090414833, Х9632213090638715, цвет темно-синий	119453	2 400,00	240,00
10	Плут четырехкорпусный полунавесной ППП-4-35	113392	844,80	84,00
11	Выпрямитель сварочный «ЭСВА-ВД-306С1 УЗ, 2007 г.в.	200771	758,40	75,00
12	Выпрямитель сварочный «ЭСВА-ВД-306С1 УЗ, 2007 г.в.	200772	758,40	75,00
13	Навесное оборудование для экскаватора универсального ЗИЛ-150 (2008 г.в.) в составе: шина баровой цепи со звездочками, цепь баровая с зимним рабочим органом, цепь типа «аллигатор»	200789	2 016,00	201,00
14	Автомат правильно-отрезной «Долна» ПРА 498А с размотывателем, 2010 г.в.	200802	8 928,00	892,00
15	Машина контактной сварки «DALEX» SL 202, 2010 г.в., серийный № ААА/ІІ-33964	200821	6 432,00	643,00
16	Пресс однокривошипный К2324, 1972 г.в.	200822	2 688,00	268,00
17	Гусеничный трактор МТЗ «Беларусь» 1502-01 с бульдозерным отвалом, 2011 г.в., заводской № 041	119496	17 088,00	1 708,00
18	Косилка роторная навесная АС-1 (КДН-210)	119592	1 728,00	172,00
19	Косилка роторная навесная АС-1 (КДН-210)	119485	2 880,00	288,00
20	Автомобиль легковой седан PENAULT LATTITUDE, 2011 г.в., регистрационный знак 8039 ІК-5, кузов (VIN) № VF1ABL1ZBUС255471, цвет серебристый	200852	16 224,00	1 622,00
21	Автомобиль легковой вагон УАЗ-22069-04, 2006 г.в., регистрационный знак 2697 ВА-5, кузов (рама) № 22060060206497, ХТТ22069060461716, цвет темно-зеленый	10145	1 632,00	163,00
22	Автомобиль легковой джип ВАЗ-2123 «Chevrolet Niva», 2011 г.в., регистрационный знак 2936 ІІ-5, кузов (VIN) № Х9Л212300В0346141, цвет серо-зеленый металллик	10147	5 568,00	556,00

Стоимость снижена на 20%.
Шаг аукциона: 5%.
Задатки перечисляются на р/с № BY55BPSB30121082600169330000 в ОАО «Сбер Банк», г. Минск, ул. Чкалова, 18/1, БИК BPSBBY2X, УНП 600924015, код платежа – 40901, код категории платежа ОНН, государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации».
Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 (десяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата объекта производится в течение 20 (двадцати) банковских дней со дня заключения договора купли-продажи, если иное не предусмотрено договором купли-продажи. Победитель аукциона (единственный участник аукциона, согласившийся приобрести предмет торгов по начальной цене, увеличенной на 5%) (покупатель) возмещает затраты на организацию и проведение аукциона.
Порядок проведения аукциона и оформления участия в торгах регламентирован Положением о порядке продажи имущества ликвидированного юридического лица с публичных торгов, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 08.01.2013 № 16, размещенным на сайте организатора торгов www.rft.by.
Условия аукциона: работоспособность узлов и агрегатов не проверялась, при инструментальном контроле, диагностике, разборке возможно выявление скрытых дефектов. Участник аукциона самостоятельно ознакомляется с предметом аукциона, его комплектностью, наличием документации и текущим техническим состоянием в месте его нахождения до начала торгов. Участие в торгах подтверждает факт ознакомления с предметом аукциона. Погрузка и транспортировка предмета аукциона производится за счет покупателя. Все мероприятия по снятию с учета в органах ГАИ, Гостехнадзора и иных регистрирующих органов происходит силами и за счет покупателя по доверенности от собственника имущества.
Предшествующее извещение опубликовано в газете «Звязда» от 19.05.2023, 01.07.2023.
Аукцион состоится 10.08.2023 в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 08.08.2023 до 17.00 по указанному адресу.
Тел.: (8017) 516-80-65, 516-80-64, (8029) 136-31-11, телефон для осмотры 8 (044) 767-96-71 (Валентина Валерьяновна).
УНП 600072220

ООО «Индустрия Инноваций» сообщает об изменении даты проведения публичных электронных торгов (аукциона), извещение о проведении которых опубликовано в выпуске № 110 (29990) от 10.06.2023 (стр. 15). Подробности на сайте <https://intorg.by>.
УНП 291424411

ФАКТАРЫ РЫЗЫКІ, ЯКІЯ ПАГРАЖАЮЦЬ СЭРЦУ, І ЛЕКІ АД ІХ

Што такое фактары рызыкі сардэчна-сасудзістых захворванняў, ведаюць, мусяць, усе. Да іх адносяцца гіпертанія, курэнне, нізкая фізічная актыўнасць, вялікае спажыванне солі, павышаны халестэрын, лішняя маса цела, цукровы дыябет 2-га тыпу. Усё гэта класічныя і агульнавядомыя фактары рызыкі атэрасклерозу і хвароб, з ім звязаных, — ішэмічнай хваробы сэрца, інфаркту, інсульту. Але як іх выявіць у сябе? І самае галоўнае — як паўплываць? Ці адносіцца да фактараў рызыкі высокі пульс і якой у норме мусяць быць частата сардэчных скарачэнняў? Як часта трэба рабіць ЭКГ? Якія інавацыйныя метадыкі выяўлення сардэчна-сасудзістых хвароб даступныя сёння беларусам? Пра гэта і іншае раскажэ спецыялісты РНПЦ «Кардыялогія».

Усе на дыспансерызацыю

У сістэме аховы здароўя цяпер памяняліся адносіны да дыспансерызацыі, нагадала **намеснік дырэктара па медыцынскай экспертызе і рэабілітацыі РНПЦ «Кардыялогія» Наталля ШЫБЕКА**. Калі раней яна заключалася ў назіранні за пацыентамі, якія ўжо маюць пэўныя хваробы, то цяпер ухіль робіцца на прафілактыку.

— Медыцынскаму назіранню падлягаюць не толькі людзі, якія маюць хваробы сістэмы кровазвароту, але і цалкам здаровыя. Прычым прапаганда здаровага ладу жыцця павінна пачынацца не з 30-40 гадоў, калі людзі ўжо хварэюць, а з дзяцінства, — адзначыла кардыёлаг.

Як вядома, здаровы лад жыцця абавязкова ўключае фізічную нагрузку. Яна можа быць лёгкай, умеранай і інтэнсіўнай. Апошняя падразумяе штодзённыя аэробныя нагрузкі — хадзьбу, яду на веласіпедзе. Разам з гэтым здаровыя людзі мусяць займацца рэгулярна.

Другі кампанент — рацыянальнае харчаванне. Гэта зніжэнне колькасці солі да 5 г у суткі, ужыванне фруктаў не менш за 200 г і столькі ж гародніны, зніжэнне і выключэнне з рацыёну салодкіх напояў, прырытэт ва ўжыванні рыбы (не менш за 1-2 разы на тыдзень), абмежаванне колькасці мяса да 500 г на тыдзень. А таксама адмова ад курэння і залішняга сядзення.

Калі хваробы ўжо маюцца, прафілактыка мусяць быць крыху іншай. У такіх людзей, як правіла, павышаны халестэрын, артэрыяльны ціск, узровень цукру. І тут іншыя мэты: падтрымліваць мэтавы ўзровень халестэрыну, глюкозы ў крыві, артэрыяльнага ціску.

Ёсць яшчэ адна група людзей: якія атрымалі ўскладненні — інфаркт ці інсульт. Яны мусяць праходзіць пастаяннае пажыццёвае лячэнне медыкаментамі.

Ці варта ўжываць для прафілактыкі

ціскі сродкі, які мілдранат?

— З пункту гледжання прафілактыкі сардэчна-сасудзістых захворванняў гэта не тая група прэпаратаў, якія дазваляюць прафілактыкаваць развіццё сардэчна-сасудзістых ускладненняў, — кажа **намеснік дырэктара па міжнародным супрацоўніцтве і аналітычнай рабоце РНПЦ «Кардыялогія» Алена ГРЫГАРЭНКА**. — Не бывае цудаў. Прыём курсама якага-небудзь лекавага сродку, які адносіцца да метабалічных прэпаратаў (а менавіта да іх адносіцца мілдранат), не дазволіць чалавеку ў эфектыўна змагацца з фактарамі рызыкі, што прыводзіць да развіцця хваробы, са змяненнямі сардэчна-сасудзістай сістэмы, метабалічнымі парушэннямі, якія

могуць прывесці да неспрыяльнага канца ці да прагрэсавання паталогіі, каторая ўжо маецца.

Кардыёлаг нагадала, што згодна з даследаваннямі, сумарны ўплыў на развіццё вострага інфаркту міякарда такіх фактараў рызыкі, як высокі артэрыяльны ціск, халестэрын, узровень глюкозы ў крыві, павелічэнне акружнасці таліі, недастатковае ўжыванне гародніны і фруктаў, злоўжыванне алкаголем, курэнне, псіхаэмацыйна-нальны стрэс, перавышае 90 %.

— Калі ўрач кажа чалавеку, што, курачы пяць цыгарэт у дзень, вы на 40 % павялічваеце імавернасць развіцця інфаркту міякарда, а курачы пачак цыгарэт у дзень, вы на 400 % (ці ў дзесць разоў) павялічваеце рызыку развіцця інфаркту міякарда ў параўнанні з чалавекам, які не курыць, да гэтага неабходна прыслухоўвацца, — звяртае ўвагу Алена Грыгарэнка. — Гэтыя высновы зроблены на выніках доказнай медыцыны. Праводзіліся эпідэміялагічныя даследаванні, якія паказалі, што высокі ціск можна карэкціраваць з дапамогай гіпатэнзіўных лекавых сродкаў; высокі ўзровень этрагенных ліпапратэінаў, магчыма, і трэба карэкціраваць з дапамогай лекавых сродкаў і дыетатэрапіі. Таксама варта пазбавіцца ад курэння, недастатковай рухальнай актыўнасці, лішняй вагі і нерацыянальнага харчавання.

Частка фактараў рызыкі прыводзіцца ў норму з дапамогай лекавых сродкаў. Але ў іх пераліку адсутнічаюць метабалічныя прэпараты. Яны займаюць дастаткова вузкую нішу ў сучаснай кардыялогіі. Гэта ўсяго толькі дадатковы метада лячэння на фоне прыёму базіснай тэрапіі.

Якія фізічныя нагрузкі аказваюць неспрыяльны ўплыў?

Найперш гэта статычныя нагрузкі, такія як падняцце цяжараў, а менавіта заняткі ў трэнажорнай зале, звязаныя з падняццем гір, штангаў, сільвавага нагрузка. Акрамя таго, што яны знішчаюць уплываюць на касцёва-мышачную сістэму, разбураючы храсты і суставыя паверхні, яны яшчэ негатыўна ўплываюць на сардэчна-сасудзістую сістэму.

Як спартыўныя дабаўкі адбываюцца на рабоце сэрца?

Такіх даследаванняў не праводзілася. Пры гэтым негав адмаўляюць, што бялок нашаму арганізму патрэбны: з яго дапамогай утвараецца мышачная тканка, гармоны, але яго лішак таксама дрэнны, найперш з-за дадатковай нагрузка на выдзяляльную сістэму, у прыватнасці, на ныркі. Таму злоўжываць спартыўным харчаваннем не рэкамендуецца.

Калі рэзка павышаецца пульс, гэта дрэнна?

— Усё, што адбываецца рэзка, не можа быць спрыяльным, акрамя хіба што рэзкай адмовы ад курэння ці алкаголю, — кажа Алена Грыгарэнка. — У адносінах да фізічнай актыўнасці ўрачы акцэнтуюць увагу здаровых людзей на тое, што яна мусяць быць рэгулярнай і дэзіраванай. Калі ў вас ёсць мэта дасягнення пэўных вынікаў, напрыклад, штодзённай хадзьбы на 5 км, то прыйсці да гэтага выніку варта не на працягу двух дзён, а за месяц, паступова павялічваючы нагрузку з кантролем самаадчування і частаты сардэчных скарачэнняў.

Для здаровых людзей самаадчуванне з'яўляецца галоўным фактарам, які дазваляе пашыраць ці скарачаць фізічную нагрузку. Калі ж гаворка ідзе пра пацыента, што мае ішэмічную хваробу сэрца, то рухальны рэжым і праграма рэабілітацыі распрацоўваюцца пад кантролем урача агульнай практыкі, кардыё-

сасудзістай сістэмы, як правіла, прызначаюць лекавыя сродкі, якія ўплываюць на частату сардэчных скарачэнняў. Для пацыентаў кардыялагічнага профілю мэтавым узорэннем з'яўляецца 60-70 удараў у хвіліну.

З узростам хваробы сэрца непазбежныя?

— Вядома, з узростам рызыка развіцця хвароб сардэчна-сасудзістай сістэмы павялічваецца, але не гэта кажаць, што гэтыя хваробы непазбежныя. Калі ў чалавека ёсць культура здаровага ладу жыцця, калі ён адказна ставіцца да свайго здароўя, то зусім не абавязкова, што ў пажылым узросце ў яго з'явіцца ішэмічная хвароба сэрца ці іншыя цэрэбра-васкулярныя хваробы, — тлумачыць Наталля Шыбека. — Безумоўна, ёсць фактары рызыкі, такія як генетычная схільнасць, з якімі мы нічога не зробім. Але ўсё астатняе, што мы можам змяніць, прывядзе да таго, што рызыка развіцця хвароб сістэмы кровазвароту зніжаецца. Калі ўявіць,

падчас медагляду, пры паступленні ў навуцальны ўстанова, прыёме на работу. Калі выяўлены фактары рызыкі ці захворванні, частата залежыць ад канкрэтнага дыягназу, — кажа Наталля Шыбека.

«Для здаровых людзей самаадчуванне з'яўляецца галоўным фактарам, які дазваляе пашыраць ці скарачаць фізічную нагрузку».

Як павысіць ціск у хатніх умовах?

— Калі ёсць такая асаблівасць, як гіпанія, калі лічыць ціску трымаюцца ў межах 100 на 60, каб павялічыць ціск, варта павялічыць аб'ём вадкасці, папросту падняць аб'ём крыві. Як тое зрабіць? Выпіць шклянку вадкасці. Яна павінна быць або салёная, або салодкая. Трэба легчы, прыпадняць ногі, выпіць шклянку салодкага чаю або шклянку вады і з'есці салёны агурок, — рэкамендуе Наталля Шыбека.

лага ці рэабілітолага. І тут важны такі крытэрыі, як максімальная частата сардэчных скарачэнняў. З аднаго боку, нагрузка не павінна быць мяккай, яна мусяць мець трэніравальны характар і прыносіць карысць. З іншага боку, яна не павінна прыводзіць да выразнага пачашчэння пульсу і значнага пад'ёму артэрыяльнага ціску.

— Праблема высокай частаты сардэчных скарачэнняў з'яўляецца шматграннай. Ёсць здаровыя людзі, якія маюць невысокую частату сардэчных скарачэнняў — у межах 60 удараў у хвіліну, і мы можам канстатаваць, што гэта людзі, у арганізме якіх мае перавагу парасімпацічны аддзел вегетатывунай нервовай сістэмы. Гэта іх асаблівасць. Напалеон, напрыклад, усё жыццё пражыў з частотай сардэчных скарачэнняў 40-45 і пры гэтым мо акраўна функцыянаваць, — прыводзіць прыклад кардыёлаг. — Ёсць іншая катэгорыя асоб, у каго пераважае сімпатычны аддзел вегетатывунай нервовай сістэмы. Гэта здаровыя людзі, якія жывуць з частотай сардэчных скарачэнняў у межах 80 удараў у хвіліну.

Любая фізічная нагрузка выклікае павелічэнне пульсу, і справа ў тым, да якога ўзроўню ён павялічваецца. Узростанне пульсу на фоне фізічнай нагрузкаў да 100-110 удараў у хвіліну з'яўляецца нормай для здаровага чалавека. А вось для хворага чалавека гэта можа быць пагрозлівым станам, які справакуе з'яўленне клінічнай сімптаматыкі. Таму пры лячэнні захворванняў сардэчна-

што ў нас атрымалася скараціць частату сардэчных скарачэнняў, якія пад сілу чалавеку, то мы знізілі б рызыку развіцця хвароб сардэчна-сасудзістай сістэмы больш чым на 80 %.

Ці патрэбныя вітаміны і мікраэлементы для сэрца?

— Калі чалавек прытрымліваецца прынцыпаў рацыянальнага харчавання і ўжывае дастатковую колькасць сезоннай гародніны і фруктаў, ён не мае патрэбы ў дадатковых вітамінах для палепшэння работы сэрца, — лічыць Алена Грыгарэнка. — Калі ў працэсе дыспансернага назірання быў выяўлены дэфіцыт мікраэлементаў, а кардыёлагаў найперш цікавіць такіх мікраэлементы, як калій, магній, кальцый, тады індывідуальна ў залежнасці ад узроўню змяненняў рэкамендуецца прыём БАДаў ці лекавых сродкаў, якія маглі б нармалізаваць іх узровень, а таксама высвятляюцца прычыны такіх змяненняў.

Што датычыцца вітамінаў, асабліва ўвагу варта аддаваць вітаміну D. Ён найбольш скампаментаваны ў адносінах не толькі да развіцця парушэнняў з боку касцявой і мышачнай сістэм, але і да ўплыву на развіццё хвароб сардэчна-сасудзістай сістэмы.

Як часта рабіць ЭКГ?

— Падчас дыспансерызацыі выяўляюцца фактары рызыкі ў здаровых людзей. Калі чалавек іх не мае, то да пэўнага этапу ЭКГ выконваецца толькі па паказаннях —

Як зразумець, што ў вас праблема з сэрцам?

— Адсутнасць сімптомаў не заўсёды з'яўляецца прыкметай дэрабрыту. Таму створаны праграмы дыспансерызацыі, актыўнага выяўлення фактараў рызыкі, каб у агульнай папуляцыі вылучыць асоб з нізкай, сярэдняй, высокай, вельмі высокай і экстрэмальна высокай рызыкай рызыкай, — кажа Алена Грыгарэнка. — У групу з вельмі высокай і экстрэмальна высокай рызыкай могуць трапіць тыя людзі, што не маюць ніякіх скаргаў і да пэўнага моманту выконваюць свае бытавыя і прафесійныя заданні. Таму важна ведаць, якія фактары рызыкі вядуць да хваробы, якіх прафілактыкаваць і што карэкцыя фактараў рызыкі з'яўляецца сферай адказнасці не толькі аховы здароўя, але і самога чалавека.

Калі вы маеце высокі ціск, то можаце не адчуваць ніякіх змен, або адчуваць галаўны боль, галавакружэнне, пачашчанае сэрцабіццё, выразную стомленасць, зніжэнне памяці. Як выявіць павышаны ціск? Рэгулярна вымяраць яго танометрам.

Калі вы маеце недастатковую фізічную актыўнасць, то ўжо знаходзіцеся ў групе рызыкі на развіццё захворванняў сардэчна-сасудзістай сістэмы, не адчуваючы пры гэтым ніякага дыскамфорту. А вось факт з'яўлення скаргаў у кардыялогі вельмі часта сведчыць пра стадыю захворвання, якая зайшла далёка.

Прымусовае лячэнне для папярэджання злачынства

Экспертным саветам на чале са Старшынёй Савета Рэспублікі Наталляй КАЧАНАВАЙ разгледжаны шэраг пытанняў, у тым ліку праект Закона Рэспублікі Беларусь «Аб змяненні кодэксаў», унесены Саветам Міністраў.

Праектам карэкціруюцца Крымінальна-працэсуальны і Крымінальна-выканаўчы кодэкс. У мэтах аптымізацыі механізмаў крымінальна-прававой абароны непаўналетніх прапануецца ўстанавіць асобны парадак прымянення прымусовых мер бяспекі і лячэння да асоб, якія ўчынілі злачынствы супраць непаўналетніх і ў якіх выяўлена расстройство сексуальнай перавагі (педафілія).

Паводле інфармацыі галоўнага ўпраўлення наркагандлю і процідзеяння гандлю людзьмі Міністраства ўнутраных спраў, пытанне процідзеяння педафіліі актуальнае і патрабуе ўдасканалення не толькі аператыўна-прафілактычнай работы, але і нормаў дзеючага заканадаўства.

Цяпер з папраўчых устаноў падлягаюць вызваленню асобы, асуджаныя больш за дзесяць гадоў таму за гвалтоўныя злачынствы сексуальнага характару ў адносінах да дзяцей і абарот дзіцячай парнаграфіі. Дадзеная катэгорыя злачынцаў мае дыягназ «расстройства сексуальнай перавагі (педафілія)» і складае пагрозу для беларускага грамадства. У сувязі з гэтым ужо сёння неабходнае прыняцце ў адносінах да іх мер прымусовага лячэння і комплекснага прафілактычнага ўздзеяння.

Па ўсіх крымінальных справах, звязаных з сексуальным гвалтам у адносінах да непаўналетніх і абаротам дзіцячай парнаграфіі, прапануецца абавязковае правядзенне судова-псіхятрычных экспертыз у дачыненні да абвінавачанага.

Эксперты падкрэсліваюць, што педафілія — захворванне, але гэта не псіхічнае расстройства, якое робіць чалавека шалёным. Апошняе азначае, што вінаваты будзе прыцягнуты да адказнасці і яму будзе прызначана пакарэнне. Пры гэтым паколькі хворы на педафілію не разглядаецца як чалавек менш цывілізаваны, то якія-небудзь паслабленні, абмежаванні, прадугледжаныя ў заканадаўстве для ўстанаўлення мякчэйшай меры пакарэння дзеля ўжывання мякчэйшага пакарэння ў адносінах да гэтых асоб не дзейнічаюць.

«Мы павінны разумець у дачыненні да тых, у каго адбылася такая трагедыя, — гэта скалечаныя семі, скалечаныя лёсы. Таму тут трэба прымаць дзейсныя меры», — канстатавала Наталля Качанова.

Для стварэння ўмоў садзейнічання дасягненню мэты крымінальнай адказнасці экспертамі прапануецца распусціць сферу ўплыву артыкула 107 Крымінальнага кодэкса ў частцы прымянення прымусовых мер бяспекі і лячэння ў тым ліку на асоб, якія маюць педафілію, што дасць магчымасць абавязваць апошніх да праходжання прымусовага лячэння. Гэта значыць, згоды вінаватага на яго лячэнне не патрабуецца.

Усе пытанні дзелавой актыўнасці

27 ліпеня прыёмы грамадзян, у тым ліку індывідуальных прадпрымальнікаў, іх прадстаўнікоў і прадстаўнікоў юрыдычных асоб правядуць два сенатары.

Раніцай, з 10 да 13 гадзін, у Мінску па вуліцы Кірава, дом 47, усіх, хто накіраваў адпаведнае пісьмо ў Савет Рэспублікі (220016, г. Мінск, вул. Чырвонаармейская, 9), выслухае старшыня Пастаняйнай камісіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па заканадаўстве і дзяржаўным будаўніцтве Сяргей СІВЕЦ.

У другой палове дня, з 15 да 17 гадзін, член гэтай жа парламенцкай камісіі, загаловак натарыяльнай канторы горада Пінска Ірына САЧКОўСКАЯ прыме грамадзян, прадпрымальнікаў і іх прадстаўнікоў у Пінску па вуліцы Горкага, дом 15.

НАДЗЁНАЕ

КОЖНЫ БУДЗЕ ПАЧУТЫ

На прыём да Старшыні Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Наталлі Качанавай у Ганцавічах 19 ліпеня прыйшлі людзі з самымі рознымі пытаннямі. Каля 9 гадзін яна размаўляла з грамадзянамі, выслухоўвала іх праблемы, ставіла на кантроль пытанні, якія не ўдалося вырашыць на ўзроўні мясцовых органаў улады.

Шчырая размова

«Было шмат зваротаў, якія датычацца сістэмы аховы здароўя, аказання медыцынскай дапамогі. Цяпер актыўна працуе рабочая група. Вядома, для чалавека самае галоўнае — здароўе яго і родных, блізкіх. Людзі актыўна звяртаюцца з пытаннямі з нагоды замены тазасчэпных суставаў. Прэзідэнт паставіў задачу да Новага года вырашыць дадзены праблему. Радуе, што стала менш пытанняў па ЖКГ», — распавяла Старшыня Савета Рэспублікі.

Юлія Бяля

Але такія звароты усё ж былі. Так, напрыклад, жыхарку горада Баранавічы хваляюць пытанні рамонту дома 1930 года пабудовы і кошту прыватызацыі жылля ў гэтым доме. Па словах гараджанкі, у яе доме, у адрозненне ад суседняга, ніколі не рабіўся капітальны рамонт, а ваду і газ давялося падводзіць самастойна.

— Юрыдычна я неадукаваная, але збастая, — сказала баранавічанка. — Пачалавечы крыўдна. Мы ўсё за свой кошт рабілі, мой свёкер — удзельнік Вялікай Айчыннай вайны — падводзіў ваду, газ, а мы цяпер плацім па другім крузе.

Шчырая размова ішла лёгка, Наталля Качанова запэўніла, што з праблемай разбярэцца.

— Я вас прыму. Тэлефануйце адразу ў Савет Рэспублікі, гарбаты з вамі выпіем.

Жанчына так расчулілася, што на развітанне сказала: «Люблю, цалую».

З 2016 года жыхарка Кобрына жыве без ацяплення. У доме былі дэманціраваныя ўсе камунікацыі. Аднавілі ўсё, акрамя ацяплення, а плату за яго патрабуюць. Наталля Іванаўна выслухала, даручыла разабрацца, узяла сітуацыю на кантроль.

Некалькі зваротаў датычылася працоўных адносін. Так, на прыём да Старшыні Савета Рэспублікі прыехала мінчанка, якая не згодная з характарыстыкай, выдадзенай на папярэднім месцы работы. Былы наймальнік напісаў пра няўжывучы характар супрацоўніцы, цяпер у яе цяжкасці пры працягладкаванні.

— Характарыстыка павінна быць аб'ектыўнай. Закранута рэпутацыя маладой жанчыны з добрай адукацыяй. Але, калі тут (у характарыстыцы) напісалі, што яна

высокай кваліфікацыі, працаздольная, разумная, аднак пляце інтрыгі, я таксама б яе не ўзяла на работу. Але пад тым, што паказана ў характарыстыцы, трэба падпісацца, таму што за гэтым — жыццё яе і дзіцяці. Ёй трэба жыць і працаваць, — адзначыла Наталля Качанова.

Яна прапанавала заяўніцы садзейнічанне ў працягладкаванні.

Жыхар горада Пінска прыбыў на прыём са скаргаю на дзеянні службовых асоб у прававой сферы. Ён жадае, каб дапамаглі арганізаваць поўнае і аб'ектыўнае расследаванне. Да разгляду пытання пішучка падключыўся пракурор Брэсцкай вобласці Віктар Клімаў.

У складанай жыццёвай сітуацыі аказалася сям'я з Брэста. Грамадзянка Украіны і беларус выхоўваюць траіх дзяцей. Мужчына на аўтамабілі насмерць збіў супрацоўніцу мытні ў пункце пропуску «Казловічы», яго асудзілі на пяць гадоў калоніі. Жанчына папрасіла перагледзець пакарэнне, якое лічыць строгім. На яе плечы лёг клопат пра дзяцей, значныя выплаты па крымінальнай справе. «Накіруем пракурору зварот. Пытанне ўзялі на кантроль. Чым зможам, пастараемся дапамагчы», — сказала Наталля Качанова.

Жыхарка Ганцавіч была сярод тых, чыё пытанне вырашылася хутка. Яе дачка скончыла Лідскі педагагічны каледж. Жанчына папрасіла пераразмеркаваць дзяўчыну па месцы жыхарства будучага мужа дачкі. Цяпер маладыя людзі будуць працаваць у Лідзе.

Жыхар вёскі Вялікія Круговічы Ганцавіцкага раёна Аляксандр прыйшоў на пытанні дзяржаўных. Вясковец заклічаны: тыя, хто ездзяць на заробкі і там

зарабляюць немалыя грошы, — не плаціць падаткі.

— Наш раён нават адзін час лідзіраваў у вобласці па беспрацоўі. Наўскідку скажу, працэнтаў 20 насельніцтва працуе на выездзе. Гэта кажа пра тое, што яны падатку не плаціць. Я са сваёй заробковай платой плачу, хтосьці ж не плаціць, а сацыяльным пакетам карыстаецца, як і я. У прыватных гутарках людзі абурваюцца. Трэба вырашаць пытанне, — лічыць Аляксандр.

Наталля Качанова падтрымала вясковца, сказала, што для выканання сацыяльных гарантый, а гэта дапамогі, пенсіі, ахова здароўя і іншае, трэба, каб усе плацілі падаткі:

— А што сёння трэба зрабіць, каб людзі разумелі, што трэба працаваць? Мы гаворым пра тых людзей, якія нябедна жывуць і не працуюць, — звярнулася яна да Аляксандра. Калі ў вас нешта з'явіцца цікавае, некія прапановы, то вы павінны нам сказаць. Вы падумайце, патэлефануйце нам тады ў Савет Рэспублікі.

«Не нашых пытанняў няма»

Наталля Іванаўна звярнула ўвагу, што пры арганізацыі выязных прыёмаў грамадзян прыярытэт дадаецца зваротам людзей, якія жывуць у дадзеным горадзе, раёне, вобласці. «Выязджаючы на месцы, сустракаемся з людзьмі, бачым, як яны жывуць і працуюць, якія ў іх праблемы. Гэта дазваляе нам і службовым асобам, што займаюцца канкрэтнымі пытаннямі, больш аператыўна дапамагчы людзям у вырашэнні праблем», — адзначыла спікер.

(Заканчэнне на 8-й стар.)

КОЖНЫ БУДЗЕ ПАЧУТЫ

(Заканчэнне.
Пачатак на 7-й стар.)

Старшыня Савета Рэспублікі распява-ла журналістам, што нядаўна наведала Віцебскую і Мінскую вобласці і яе ўвага была прыкаваная да жыцця людзей у аграгарадках і невялікіх вёсках, работы сельсавеці. «Законы ў нашай краіне для ўсіх дзейнічаюць аднолькава, а вось вырашаюцца праблемы грамадзян па-рознаму. На мой погляд, гэта залежыць не толькі ад органаў улады, але і ў большай ступені ад кіраўнікоў прадпрыемстваў, арганізацый, устаноў. Ёсць добрыя прыклады, за якія можна парадавацца: за работу ФАПы, гандлёвых аб'ектаў, устаноў адукацыі. Ёсць і раёны, дзе існуюць праблемы на аналагічных аб'ектах», — расказала Наталля Качанава.

Прыём грамадзян у Ганцавічах адбыўся ў рамках адзінага дня прыёму грамадзян у Брэсцкай вобласці. У іншых гарадах ступені ад кіраўнікоў прадпрыемстваў, арганізацый, устаноў. Ёсць добрыя прыклады, за якія можна парадавацца: за работу ФАПы, гандлёвых аб'ектаў, устаноў адукацыі. Ёсць і раёны, дзе існуюць праблемы на аналагічных аб'ектах», — расказала Наталля Качанава.

Прыём грамадзян у Ганцавічах адбыўся ў рамках адзінага дня прыёму грамадзян у Брэсцкай вобласці. У іншых гарадах ступені ад кіраўнікоў прадпрыемстваў, арганізацый, устаноў. Ёсць добрыя прыклады, за якія можна парадавацца: за работу ФАПы, гандлёвых аб'ектаў, устаноў адукацыі. Ёсць і раёны, дзе існуюць праблемы на аналагічных аб'ектах», — расказала Наталля Качанава.

Работа са зваротамі грамадзян у Беларусі выбудавана да дастаткова высокім узроўню, падсумавала для журналістаў Старшыня Савета Рэспублікі Наталля Качанава.

Такая работа выбудавана на дастаткова высокім узроўню ў нашай краіне ў цэлым, бо дакладна вызначана законам, як павінны працаваць службовыя асобы, кіраўнікі прадпрыемстваў, арганізацый з насельніцтвам. Сістэма ў гэтай рабоце ёсць, тут няма ніякага сумневу. Іншая справа, мы разумеем, што жыццё кожны раз задае новыя пытанні і задачы, якія паўстаюць перад намі, — сказала Наталля Качанава.

На яе думку, у Брэсцкай вобласці дастаткова высокім узроўню працуюць са зваротамі грамадзян.

Яшчэ год таму былі скаргі ад людзей, што цяжка трапіць да нейкіх службовых асоб. Сёння ўжо з такім да нас не звяртаюцца. Пытанні сістэмы жыллёва-камунальнай гаспадаркі, якія традыцыйна займаюць вялікую долю ў агульным шэрагу зваротаў, было няшмат. Гэта сведчыць аб тым, што ў Брэсцкай вобласці змаглі выйсці на такі ўзровень, што

колькасць адпаведных зваротаў да нас зменшылася, — адзначыла Старшыня Савета Рэспублікі.

На наступны дзень, 20 ліпеня, на выязным пашыраным пасяджэнні Прэзідыума Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу ў Івацэвічах былі разгледжаны вынікі работы са зваротамі грамадзян у Брэсцкай вобласці за першае паўгоддзе. У пасяджэнні ўзялі ўдзел памочнік Прэзідэнта — інспектар па Брэсцкай вобласці Валерыя Вакульчык, старшыні гарадскіх, раённых і сельскіх Саветаў дэпутатаў, члены Маладзёжнага савета.

Па колькасці зваротаў грамадзян да сенатараў Брэсцкая вобласць займае трэцяе месца сярод рэгіёнаў краіны. Удзельная вага зваротаў ад жыхароў вобласці складала каля 11 працэнтаў. У параўнанні з аналагічным перыядам мінулага года колькасць зваротаў павялічылася на 6 працэнтаў і складала 3,6 тысячы, прычым кожны чацвёрты зварот да членаў Савета Рэспублікі — паўторны.

«Не нашых пытанняў няма, — падкрэсліла Наталля Качанава. — І яшчэ я хачу сказаць: мы павінны больш жорстка адсочваць усе пытанні, якія не вырашаюцца, і аператыўна звязвацца з месцовымі органамі ўлады. Трэба рабіць так, каб была зваротная сувязь, таму што ў гэтую работу ўключаныя ўсе.

Прытым, што ў цэлым Брэсцкая вобласць дастаткова эфектыўна працуе са зваротамі грамадзян, скажыце пытанні да Баранавіч, адзначыла спікер.

Я праводзіла прыём у Ганцавічах, але туды прыехала досыць шмат людзей з Баранавіч. Тут аб'ектыўна: пасля Брэста гэта самы буйны горад. Але гарвыканкам, мне бачыцца — там дзесьці ёсць фармальны падыход у разглядзе зваротаў грамадзян. Пераканаўча просьба: трэба глыбока займацца пытаннімі, нават калі яны неперыемыя. Калі мы хочам, каб людзі нас разумелі, давяралі, і тыя задачы, якія стаяць перад намі, мы вырашалі больш эфектыўна, — акцэнтавала Наталля Качанава. — Чым больш вы будзеце працаваць з людзьмі, паказваць, тлумачыць, распавядаць, тым менш будзе пытанняў, таму што людзі ўжо інфармаваны. Такія выязныя мерапрыемствы дазваляюць і нам, і вам лепш даведацца аб тым, што адбываецца на месцах, у рабоце выкарыстоўваць усё, што мы пачулі ад вас, для таго каб адстойваць тыя рашэнні, якія, як жажа наш Прэзідэнт, ідуць ад зямлі.

Данііл ХМЯЛЬНІЦКІ.

МАЗГАВЫ ЦЭНТР ДЛЯ ВЫПРАЦОЎКІ СІСТЭМНЫХ РАШЭННЯЎ

ВЫШЭЙШАЯ ШКОЛА

Спікер верхняй палаты парламента абзначыла шэраг задач перад рэктарскім корпусам краіны

Падчас удзелу ў пасяджэнні Рэспубліканскага савета рэктараў устаноў вышэйшай адукацыі Рэспублікі Беларусь на базе Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта інфарматыкі і радыёэлектронікі Старшыня Савета Рэспублікі Наталля Качанава сфармулявала ключавыя моманты ў фарміраванні маладзёжнай палітыкі краіны і ролі ў гэтым кіраўнікоў ВНУ.

Фота БелТА.

Удзел у законатворчасці

Перш за ўсё, рэктарскі корпус павінен быць прадстаўлены ў Савец Рэспублікі, лічыць Наталля Качанава: «Таму што рэктары — людзі дасведчаныя, падрыхтаваныя да работы з моладдзю».

Паводле слоў спікера, Рэспубліканскаму савету рэктараў устаноў вышэйшай адукацыі Рэспублікі Беларусь сёння трэба не проста абмяркоўваць пытанні вышэйшай школы. «Вам трэба ўжо быць мазгавым цэнтрам, які б прапаноўваў сістэмныя рашэнні. Напрыклад, па маладзёжнай палітыцы», — падкрэсліла Старшыня Савета Рэспублікі.

«Без выхавання — нікуды»

Яшчэ адна задача ад кіраўнікоў парламента — рабіць усё, каб моладзь заставалася і працавала ў рэгіёнах.

«Гаворыць Прэзідэнт — заўсёды праламляйце на сябе: што вы яшчэ павінны зрабіць, за вамі ж моладзь», — сказала Наталля Качанава, звяртаючыся да рэктараў устаноў вышэйшай адукацыі. — За вамі вялікія калектывы, і ваша адказнасць за іх — сур'езная. Вы павінны ўсе кансалідавацца, вашы калектывы павінны быць аднадушнымі ў вырашэнні тых задач, якія ВНУ даводзяцца. Вы не павінны адыходзіць ад выхавання ў сваіх установах адукацыі, без выхавання — нікуды. Вы для сябе паглядзіце, як будзе функцыянаваць ВНУ сёння, заўтра, паслязаўтра. Думайце аб перспектывах развіцця вашых ВНУ».

Трэба знаходзіць формы і метады работы з моладдзю, падкрэсліла спікер. «Запрашайце ў ВНУ службовых асоб, сустрайцеся самі з юнакамі і дзяўчатамі, праводзьце з моладдзю як мага больш сустрэч, — адзначыла старшыня Савета Рэспублікі. — Нашы дзяржаўныя сімвалы, тое, што характарызуе нас як народ, нацыю — усё гэта павінна быць у ВНУ. Трэба гаварыць з моладдзю аб малой

радзіме, патрыятызме і рабіць усё, каб наша моладзь заставалася і працавала ў рэгіёнах. Думайце аб такіх мерапрыемствах, як «Цяжкія Памяці».

«Як жажа кіраўнік дзяржавы: самы вялікі запыт у грамадстве — на справядлівасць. У вас таксама ўсе павінна быць па справядлівасці. Тым больш што вы працуеце з моладдзю, якая аслабіла востра адчувае несправядлівасць», — дапоўніла Наталля Качанава.

Экспарт ведаў

На пасяджэнні савета рэктараў увага была ўдзелена і навучным замежным студэнтаў у беларускіх ВНУ. «Дзеці з іншых краін хочуць вучыцца ў нашых ВНУ, беларуская адукацыя прэстыжная», — расказала Старшыня Савета Рэспублікі журналістам па выніках пасяджэння.

«Кожная ВНУ сёння працуе і з замежнымі студэнтамі. Мы, заканадаўцы, дастаткова часта сустракаемся з пасламі, якія працуюць у нашай краіне, выяжджаем у замежныя камандзіроўкі. І многія гавораць аб тым, што юнакі і дзяўчаты з іншых краін хочуць вучыцца ў нашых ВНУ, беларуская адукацыя сёння прэстыжная. Таму трэба вырашаць пытанні лагістычна — як гэта забяспечыць».

Наталля Качанава паведаміла таксама, што на пасяджэнні Рэспубліканскага савета рэктараў абмеркавалі і іншыя пытанні, якія неабходна вырашаць аператыўна.

«Для нас яшчэ вельмі важная як для заканадаўцаў адпрацоўка тых пытанняў, якія рэгламентаваны Кодэксам аб адукацыі і іншымі законамі, што дзейнічаюць у нашай краіне. І вось такая зваротная сувязь вельмі важная», — падсумавала яна.

Паводле БелТА.

НА КАНТРОЛІ

СТАВІМ АМБІЦЫЙНЫЯ ЗАДАЧЫ

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка аддае вялікую ўвагу развіццю дрэвапрацоўчай галіны нашай краіны. У 2012 годзе ён жорстка раскрытыкаваў тэмпы мадэрнізацыі вытворчасці ў дадзенай сферы. Тады дэтальная размова адбылася ў ААТ «Івацэвічдрэў». Праз чатыры гады кіраўнік дзяржавы даў даручэнне арганізаваць на гэтым прадпрыемстве вытворчасць мэблі. Праз год даручэнне было выканана. На мінулы тыдні падчас рабочага візіту ў Брэсцкую вобласць Старшыня Савета Рэспублікі Наталля Качанава азнаёмілася з тым, як ідуць справы на «Івацэвічдрэў» цяпер.

Сёння «Івацэвічдрэў» — адно з найбуйнейшых беларускіх дрэвапрацоўчых прадпрыемстваў, якое спецыялізуецца на вытворчасці драўняна-стружкавых пліт і мэблі. У калектыве больш за 850 супрацоўнікаў. На «Івацэвічдрэў» арганізаваны поўны цыкл вытворчасці: ад лесанавытворчак, транспарціроўкі, першаснай апрацоўкі сыравіны, дрэваапрацоўкі да выпуску готовых вырабаў. Кампанія клопацца аб навакольным асяроддзі,

беражліва ставіцца да прыродных рэсурсаў, імкнецца да вытворчасці экалагічна чыстых вырабаў і прапануе прадукцыю, створаную ў адпаведнасці са строгімі еўрапейскімі нормамі бяспекі і якасці. «Івацэвічдрэў» ажыццяўляе сваю дзейнасць у адпаведнасці з патрабаваннямі FSC, пацвярджае легальнасць закупаў драўніны і выключае верагоднасць перапрацоўкі незаконна нарыхтаванай драўніны. Летась прадпрыемства было ўзнагароджана

дипломом «Найлепшы экспартёр 2022 года» ў намінацыі «Дрэвапрацоўчая і мэблевая вытворчасць».

Генеральны дырэктар ААТ «Івацэвічдрэў» Аляксандр ІЛЬНІЦКІ распавёў дэлегацыі на чале з Наталляй Качанавай аб рабоце цэха па вытворчасці драўняна-стружкавых пліт, цэнтральнай аператарскай цэха ДСП, лабараторыі па выпрабаванні драўняна-

пліткавых матэрыялаў, канвеера па вытворчасці ДСП, участкаў шліфавання, ламавання, насычэння дэкарэтыўнай паперы і участка пагрузкі гатовай прадукцыі. Адно з даручэнняў Прэзідэнта — асвоіць выпуск уласнай мэблі — выканана.

У рамках выканання даручэння Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь, якое было дадзена нам у 2016

годзе, арганізавана вытворчасць мэблі. Літаральна праз адзін год і цяпер удзельная вага продажаў мэблі ў агульным аб'ёме нашых продажаў дасягнула 20 працэнтаў. Нашай мэтай з'яўляецца развіццё прадуктаў высокай перапрацоўкі, дзе маржа з аднаго кубічнага метра перапрацаваных намі пліт у чатыры разы вышэйшая, чым з саміх пліт пры рэалізацыі іх на свабодны рынак. Летась мы павялічылі аб'ём вытворчасці мэблі амаль у два разы, сёлета ў нас такі ж план. Гэта значыць, мы ставім перад сабой досыць амбіцыйныя задачы.

Акрамя мэблі, у ліку асноўных відаў дзейнасці ААТ — вытворчасць драўняна-стружкавых і ламаваных пліт. За першае паўгоддзе іх выпушчана 123,2 тысячы кубічных метраў — крыху менш, чым

за ўвесь 2022 год. Сума інвестыцый у асноўны капітал перавысіла тры мільёны беларускіх рублёў: для павелічэння вытворчых магчымасцяў па выпуску ламаваных пліт у ААТ рэалізоўваюць інвестыцыйны праект, які прадугледжвае пашырэнне дзейнасці вытворчасці ДСП. Рэалізацыя праекта рэалізавана на 2022—2024 гады.

Прадпрыемства ажыццяўляе інвестыцыйны праект па нарошчванні аб'ёмаў вытворчасці ламаваных пліт ДСП. Гэта дазволіць стварыць як мінімум 28 новых працоўных месцаў, пашырыць асартымент і стаць больш канкурэнтаздольным на рынку. Прадукт вельмі запатрабаваны сярод вытворцаў мэблі як унутры краіны, так і за яе межамі.

Данііл ХМЯЛЬНІЦКІ.

Фота БелТА.

ЗВЯЗДА

ВЁСКА Ё СПАДЧЫНУ

У Берштах Шчучынскага раёна вельмі сардэчна ставяцца да бацькоўскіх сядзіб

ЧАС ад часу мне даводзіцца наведвацца ў гэтую вёску па сямейных абставінах. Таму добра памятаю, як мянялася яе аблічча. Быў перыяд, калі тут віравала жыццё, працавала школа на 200 вучняў, была бальніца, даволі багаты калгас. Потым нека ўсё заціхла, не стала калгаса, закрылі школу і бальніцу, народ падаўся ў гарады, на вуліцах і падворках стала пуста. Назіраць за гэтым было балюча. Але апошнім часам сітуацыя змянілася. Бершты нібы займелі другое жыццё. У чым справа? Аказалася, многія вяртаюцца ў бацькоўскія дамы, даглядаюць іх, добраўпарадкоўваюць. Месціцы з радасцю прымаюць і тых, хто купляе безгаспадарныя сядзібы альбо будзе новы дом.

Стараста вёскі Аляксандр ВАСІЛЕВІЧ.

«Шкада, што сталых людзей мала»

Стараста вёскі Аляксандр Васілевіч ветліва сустракае карэспандэнта «Звязды». Прызнаецца, што здароўе воль пачало падводзіць, але пагаджаецца правесці да суседзяў. Як і большасць жыхароў, Аляксандр Аляксандравіч родам з гэтых мясцін, шмат гадоў працаваў настаўнікам музыкі ў школе, удзельнік ансамбля «Бершты». Кажы, што і сёння клуб не пустуе, і святы, і канцэрты ладзяцца. Асабліва цёпла праводзяцца віншавальныя сустрэчы старэйшых юбіляраў, ім рыхтуецца спецыяльная праграма. Такой увагай ахоплены жыхары не толькі Берштаў, але і навакольных вёсак.

Праўда, прадстаўнікоў старэйшага пакалення не так шмат. Мясцовага жыхарка Наталля Павайба назвала такую сітуацыю адным з мінусаў сваёй вёскі.

— Не хапае старых — так хочацца, каб на вёсцы хадзілі бабулі і дзядулі, але іх амаль няма, няма такога, як раней, калі з кійком нехта ідзе. Цяпер да пажылых ходзяць сацыяльныя работнікі, таму яны практычна не выходзяць на вуліцу. А раней у краму прыйдзеш, так цікава іх паслухаць, — з ноткай горычы кажа жанчына.

Наталля з мужам пераехалі сюды гадоў 30 таму, абодва таксама тутэйшыя. Пабудавалі дом. На падворку — плантацыя буякоў, свая пасека, хатнія птушкі. Работы хапае, кажа гаспадыня, але ў параўнанні з тым, як жылі бацькі, цяпер жыццё выдатнае. І бульбы столькі садзіць не трэба, і буракі ў калгасе палюць...

«Грошы разыдуцца, а хаты не будзе»

Разам са старастам ідзем да яго суседзяў якрам цераз дарогу. Тут раней жыла аднакласніца Аляксандра Васілевіча з дзецьмі. Потым дачка Таццяна забрала маці ў горад. Паўстала пытанне, што робіць з домам.

— Спачатку хацелі прадаваць, — расказвае Таццяна. — Я зайшла да мамы ў пакой, яна ў той час хварэла. Завялі гаворку пра дом. Яна кажа: рабіце, дзеці, што хочаце. Але ўсё ж чакала, што я вырашу. Мне сваякі паралі: Таня, не прадавай хату, гро-

шы разыдуцца, а хаты ў цябе не будзе. Я прыйшла да маці і кажу: мы хату прадаваць не будзем, пакіну яе сабе. Яна сказала: гэта правільнае рашэнне, і хоць мама ўжо не хадзіла, мне здалося, што яна ўстане і пойдзе, столькі ў яе было радасці.

Сёння, глядзячы на гэты дагледжаны дом, і не скажаш, што хата старая. А будавалі яе яшчэ продкі Таццяны. Нашчадкі перарабілі печ, зрабілі рамонт. Сродкаў на аднаўленне трэба нямаля, але гаспадары іх знаходзяць.

— Нашы мясціны багатыя на лясныя дары, з гэтага можна мець дадатковы даход, многія так жывуць. Таксама заробкі ўкладваем у падняцце сядзібы, — паясняе Таццяна.

Яна заўважае, што з працоўнымі месцамі тут складана. У асноўным месціцы працуюць у лясніцтве, ёсць мясцовыя ездзіць у сезон на збор буякоў і клубніц у суседні калгас. Сельгаспрадпрыемства забяспечвае транспартам.

Недахоп працоўных месцаў хоць і звужае магчымасці Берштаў, але не фатальны для вёскі. Выгляд населенага пункта сведчыць аб тым, што ён жыве. Многія хаты, кажа Таццяна, дасталіся ў спадчыну дзецям, і яны даглядаюць іх. Нават тыя, што далёка жывуць, напрыклад, у Мінску ці нават у Маскве, прыязджаюць кожны год на цэлае лета. Пустых дамоў амаль няма.

«Ніколі не стаяла пытанне прадаць бацькоўскі дом»

У летнія дні на вуліцах Берштаў даволі ажыўлена. Многія сем'і з дзецьмі ідуць на мясцовае возера, якое, дарэчы, здаўна славіцца сваёй рыбалкай і папулярнае ў турыстаў. Мясцовыя прадпрыемствы нават выкупілі за адну базавую велічыню былую школу і бальніцу для арганізацыі тут базы адпачынку. Але будынкі, відаць па ўсім, патрабуюць значных фінансавых укладанняў, таму справа пакуль ідзе марудна.

Затое месціцы стараюцца прывесці свае дамы ў парадак. І хоць Бершты знаходзяцца ў баку ад магістралі, многія сем'і прыязджаюць сюды кожныя выходныя, а некаторыя жывуць і па паўгода, садзяць агарод, робяць рамонт, нарыхтоўваюць дровы.

Ала і Іван Навіцкія — якрам з ліку апошніх. Яны жывуць у Гродне,

але шмат часу праводзяць у бацькоўскім доме.

— У нас ніколі не стаяла пытанне прадаваць бацькоўскі дом, — кажа Ала. — Бацькі як пажаніліся, гэты дом пабудавалі, цяпер мы яго даглядаем, прыязджаюць дзеці з унукамі. наогул дамы тут наядрэнна цэняцца. Насупраць нас гаспадыню сталую забралі ў інтэрнат, а хату прадалі амаль за восем тысяч долараў. Шмат новых людзей прыехала сюды, атрымалі ўчасткі, будуць. Гродзенцы купляюць і жыхары Шчучына, нашага райцэнтра.

Урадэнка Берштаў Лілія Дарашкевіч расказала, што ў іх з мужам у вёсцы дзве бацькоўскія хаты, таму адну прадалі ў добрыя рукі, а другую цяпер аднаўляюць для сябе.

— Мы прыязджаем вельмі часта, хоць яшчэ працуем у Гродне на заводзе. У выходныя заўсёды тут, нават зімой. Абнавілі амаль увесь дом, гаспадарчыя пабудовы, засталася толькі веранду адрамантаваць. Ёсць летняя кухня і лазня. Былі аварыйныя дрэмы, мы іх прыбралі, пасадзілі туй, кветкі. Каб пастаянна тут жыць, трэба зрабіць некаторыя даробкі, бо патрэбны камфорт, — расказвае жанчына.

Разам з тым яна паспявае і ў лес у грыбы-ягады схадзіць. Каторы раз упуўнілася, што тут жывуць сапраўдныя аматары гэтай справы, а, значыць, людзі дбайныя, якія імкнуча зарабіць і ўкладзіць сродкі ў свае сядзібы.

— Наша вёска — гэта найбольш месца для летняга адпачынку. Тутэйшых не так шмат, затое ў сезон амаль усе вокны свеціцца. Вельмі шмат дзяцей. І дамы тут

наядрэнна купляюць, але вёска магла б быць больш ажыўлена, калі б дарога была лепшая. Ёсць участкі па 3-4 кіламетры, якія нагадваюць пранік. Таму некаторыя адмаўляюцца купляць тут дамы. Трэба вельмі любіць гэтую вёску, каб сюды ездзіць, — рэзюмуе суразмоўніца.

Бярозавы край

Менавіта такое паходжанне назвы вёскі, якая ўпершыню згадваецца ў XV стагоддзі. Гэта даволі знакаміты населены пункт, тут праходзіў сейм ВКЛ, ладзіліся каралеўскія паляванні. У гушчарах Берштаўскай пушчы падчас вайны дзейнічалі партызанскія атрады.

Любоў Русілка, мажара дырэктарка школы, была доўга расказваць пра малую радзіму. Кажы, што вельмі любіць гэтыя мясціны.

— Я вельмі рада, што тут жыву, мне некалькі разоў прапаноўвалі застацца ў Гродне, там працаваць у інстытуце развіцця адукацыі, але я не пагадзілася і ніколі не шкадавала аб тым. Не хачу з тэўшых мясцін з'яжджаць. І цяпер бачу, як тут аднаўляюць дамы, гэта мяне вельмі радуе. Раней на быт не так звярталі ўвагу, можа, таму, што гаспадаркі былі вялікія, шмат працавалі ў калгасе. Цяпер гэтага амаль няма. Затое ўвага

на развітанне стараста Аляксандра Васілевіч: «Не прадавайце дом бацькоў, я заклінаю ўсіх сыноў, хай будуць цяжкасці любяць, вас не ўратаюць грошы тыя. / Яны добра не прыдадуць, ніколі не дадуць спакою, агнём вам рукі апыкуць, нібы праказаю якою. / Не прадавайце родны дом, бо ён не крама пры дарозе, бацькоў успомніце добром, іх след не сцірэся на парозе...»

«Вясцоўцы шкадуюць, калі зносяць дамы»

Спраўды, у Берштах не так шмат пустых дамоў, пагаджаецца старшыня Астрынскага сельвыканкама Наталля Лебядзевіч. Хоць большасць выкарыстоўваецца ў асноўным як дачы, дамы дагледжаныя і адрамантаваныя. Вядома, не абыходзіцца без зносу, але гэта крайняя мера. Напрыклад, па Сельскім Севеце, які налічвае больш за 70 вёсак, у год зносілі да 20 дамоў. Гэта нямаля, лічыць старшыня сельвыканкама. Але з прыняццем Указа № 116 аб продажы безгаспадарчых дамоў за адну базавую велічыню, сітуацыя змянілася. Цяпер мясцовыя ўлады бачаць сваю задачу ў тым, каб захаваць такія дамы. На сённяшні дзень з 20 пустых дамоў палова будзе мець новых гаспадароў. Продаж адбудзецца як за адну базавую велічыню пры адным заяўніку, так і праз аўкцыён, калі два і больш прэзтэндэнтаў.

— Дзякуючы Указу мы можам прадаць дом за адну базавую велічыню, што дае магчымасць захаваць дом, а для мясцовых жыхароў гэта вельмі важна — яны шкадуць такія дамы, — кажа Наталля Іванаўна. — Калі мы прыязджаем зносіць, яны вельмі перажываюць. Іншы раз нават зарослы дом для іх дарагі як памяць аб тых, хто там жыў.

У тым, каб захаваць дамы, і для дзяржавы ёсць пэўная выгада, лічыць старшыня сельвыканкама. І хоць і продаж мала што дае мясцоваму бюджэту, але і страт такіх, як пры зносе дома, няма.

— Сёння даволі нявыгадна знесці дом, асабліва калі там ёсць гаспадарчыя пабудовы, калодзеж, падвал, гараж і іншае, а падворак зарос хмызняком. Каб яго расчысціць, патрэбныя значныя сродкі. Напрыклад, надоечы мы падалі заяўку на тэндэр па закупцы падрадных паслуг па зносе сямі дамоў на суму 10,5 тысячы рублёў, гэта 1,5 тысячы за дом. І пакуль не аб'явіліся ніводны падрадчык на электроннай пляцоўцы. Арганізацыі лічаць, што гэта вельмі танна — ачысціць і прывесці ў парадак як мінімум 20 «сотак». А калі дом прадаецца нават за базавую велічыню, сродкі на знос эканомяцца, — акцэнтую ўвагу Наталля Іванаўна.

Такім чынам, пры наяўнасці гаспадары эканомяцца бюджэтыныя сродкі. Па-другое, кажа суразмоўніца, дагледжаныя дамы дазваляюць захаваць структуру вёскі, а не рабіць з яе хутар. Участак акультураецца, чалавек афармляе дом і праводзіць там рэканструкцыю альбо вядзе новае будаўніцтва.

Маргарыта УШКЕВІЧ, фота аўтара.

ІНІЦЫЯТЫЎНЫ АГРАГАРАДОК

НА мінулым тыдні дэпутаты Мясціслаўшчыны сумесна з грамадскай арганізацыяй «Белая Русь» прэзентавалі ў Ходасах дзіцячую пляцоўку.

Яна з'явілася на вуліцы Тэльмана, дзе першыя жыхары атрымалі жыллё яшчэ сорак гадоў таму. Сёлета старая гульнявая пляцоўка была цалкам адрэстаўравана. На адкрыцці прысутнічалі задаволеныя вынікамі сумеснай работы жыхары, прадстаўнікі мясцовай улады і шмат дзяцей.

— Вы ўсе аб'ядналіся для добрага справы, і яна матэрыялізавалася, — звярнулася да насельніцтва з прамовай ідэяна натхняльніца сацыяльных праектаў, старшыня райсавета дэпутатаў і раённай арганізацыі «Белая Русь» Алена Клянкава. — У вольны ад работы час людзі прыходзілі і працавалі над тым, каб адрамантаваць ужо існуючую пляцоўку і сабраць абсталяванне для новай. У Год міру і стваральнай працы гэтая пляцоўка набывае высокі аб'яднальны сэнс. Сумесная праца, накіраваная на стварэнне, заўсёды прыносіць добры вынік.

Для пабудовы дзіцячай пляцоўкі была створана ініцыятыў-

ная група на чале са старшынёй Ходасаўскага сельвыканкама Анатолям Пруднікам і заключаны дагавор на пастаўку абсталявання на суму 6,9 тысячы рублёў. Гэта прызывае грошы за перамогу ў абласным конкурсе сярод сельскіх выканаўчых камітэтаў. Сваімі сіламі жыхары сабралі яшчэ дзве тысячы беларускіх рублёў.

Цікавай атрымалася забаўляльная праграма для дзяцей. Разам з аніматарамі яны спявалі, танцавалі, гулялі ў розныя гульні, удзельнічалі ў конкурсах. Ад

грамадскай арганізацыі «Белая Русь» Алена Клянкава падарыла хлопчыкам і дзяўчынкам салодкія падарункі.

Аходасаўцы ўжо думаюць, як зрабіць свой населены пункт яшчэ больш прыгожым і ўтульным. У аграгарадку пражывае 1,8 тысячы чалавек, сярод іх шмат актыўных. Сумесна з дэпутатамі і мясцовай уладай прагрэсіўная частка тэрыторыі грамадства ажыццяўляе свае самыя смелыя ініцыятывы. Летась іх было

дзесяць. Залажылі, напрыклад, Алею Славы, устанавілі памятны знак першаму дырэктару Ходасаўскай школы Сяргею Іванавічу Ксянзову — кіраўніку партызанскага атрада ў гады Вялікай Айчыннай вайны і адкрылі музей у школе, добраўпарадкавалі магільу Героя Савецкага Саюза генерал-маёра танкавых войскаў Піліпа Рудкіна, з дапамогай мяс-

цовых індывідуальных прадпрыемстваў ініцыятыў у парк «Дружба» сумеснымі намаганнямі ўстанавілі летні амфітэатр... Сёлета таксама ўжо рэалізавана няшмат цікавых праектаў. У цэнтры аграгарадка на вайсковым пахаванні да 9 Мая быў запалены Вечны агонь. З гэтага дня па святах і кожную пятніцу каля яго нясуць вахту мясцовыя школьнікі. Працягваюцца работы і на месцы пахавання Героя Савецкага Саюза Піліпа Рудкіна. Ужо заказана мармуровая пліта для помніка і атрыманы ўсе дазволы на рэалізацыю ініцыятывы. Урачыстая цырымонія адкрыцця адбудзецца восенню.

— Асабліва сцэна ходасаўскіх ініцыятыў у тым, што ўсе яны распарэаваўца з улікам развіцця, нічога тут не робіцца проста дзеля «птушкі», — адзначыла старшыня райсавета. — Насельніцтва зацікаўлена ў тым, каб іх праекты функцыянавалі, прыносілі карысць жыхарам і выходзілі ў моладзі любоў да малой радзімы.

Нэлі ЗІГУЛЯ.
Фота з архіва Мясціслаўскага райсавета дэпутатаў.

ФІЗКУЛЬТ-УРА!

РАМАНТЫКА ДЭПУТАЦКАЙ СПАРТАКІЯДЫ

ЛЕТНЯЯ спартакіяда — 2023 запомніцца народным абраннікам Магілёўшчыны не толькі спаборніцтвамі і творчымі конкурсамі, але і рамантычным пражываннем у палатках у адной з маляўнічых мясцін Слаўгарада на берэзе Проні. Гэтакі дэпутацкі міні-гарадок, які ўмясціў у сябе больш чым 200 чалавек — 24 каманды з усіх раёнаў Магілёўскага вобласці.

На спартыўныя дасягненні народных абраннікаў натхнілі кіраўнікі — Магілёўскага аблсавета дэпутатаў Ірына Райнчык, Слаўгарадскага райвыканкама — Андрэй Кажмяк, праўлення Магілёўскага абласнога асацыяцыі мясцовых Саветаў дэпутатаў — Анатоль Мацюлін і Слаўгарадскага райсавета дэпутатаў — Святлана Язерская.

Так супала, што спартакіяда стартвала ў той дзень, калі ў Слаўгарадзе адзначалі любімы ў раёне

гастранамічны фестываль «Гаспадарчы сыр». Таму перад тым як прыступіць да сяброўскіх паядынкаў, дэпутаты наведлі святы і на свае вочы ўбачылі, наколькі папулярныя да машыны сыры. Па карысны прадукт выстройваліся вялікія чэргі, у тым ліку з мінчан і жыхароў іншых далёкіх гарадоў. Дарчы, урачыстае права адкрыць гастранамічны фестываль далі старшыні Магілёўскага аблсавета дэпутатаў Ірыне Райнчык. Яна павіншавала прысутных ад імя

Магілёўскага аблвыканкама і аблсавета і адзначыла, што вялікая колькасць моладзі на свяце — добры знак. Значыць, народная спадчына і традыцыі ў на-дзейных руках.

Упершыню ў гісторыі існавання спартакіяды адбыліся спаборніцтвы па рыбнай лоўлі. І хоць дзеля гэтага ўдзельнікам прыйшлося прагнуцца а шостага гадзіне раніцы, ніхто не пашкадаваў. Нездарма ж вы-пункнікі слаўгарадскіх школ сустракаюць на Проні свае апошнія школьныя святкі.

Відовішча, калі першыя промені сонца пачынаюць зіхацець у кропельках расы на паляных кветках і гушкацца на хвалях ракі, захапляе. Вялікага ўлову, але ўдзельнікі паставілі свае рэкорды. Першае месца за самую буйную рыбу вагой 130 грамаў атрымаў прадстаўнік каманды Магілёўскага раёна Андрэй Савонькін. Самай удачлівай рыбачкай, якая вылавіла найбольшую колькасць

рыбы, стала прадстаўніца Кіраўскага раёна Таццяна Астроўская. А абсалютную перамогу ў конкурсе прынес сваёй камандзе з Асіповіч яе прадстаўнік Аляксей Бясонаў. Агульная вага яго рыбнага ўлову складала 455 грамаў.

Наогул спаборніцтвы, як заўсёды, праходзілі эмацыянальна і азартна. Па выніках усіх паядынкаў перамагла каманда Клічаўскага раёна. Дэпутаты Магілёўскага гарсавета занялі

другое агульнакаманднае месца, уступіўшы пераможцам усяго адзін бал. Трэцяе месца ў каманды з Касцюковіцкага раёна.

Былі таксама падведзены вынікі конкурсу мастацкай самадзейнасці, прысвечанага Году міру і стваральнай працы. Яго пераможца стала каманда Чавускага раёна.

— Гэтая спартакіяда стала яшчэ адной яркай падзеяй у дэпутацкім жыцці, — адзначыла старшыня аблсавета дэпутатаў Ірына Райнчык. — У нашай краіне шмат увагі аддаецца спорту, і народныя абраннікі сваім прыкладам паказваюць, наколькі гэта важна і карысна. Такія сустрэчы асабліва каштоўныя сваімі сяброўскімі сувязямі, зносінамі ў нефармальнай абстаноўцы, шчырасцю і разуменнем, як важна жыць у гармоніі з навакольным светам і любоўю да сваёй зямлі, народа, Радзімы.

Нэлі ЗІГУЛЯ.
Фота аўтара і з сайта slavorood.by.

**МЯСЦОВАЕ
САМАКІРАВАННЕ**

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ № 15

ад 17 лютага 2009 года выдана

Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Заснавальнікі: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда»

Дырэктар — галоўны рэдактар
КАРЛЮКЕВІЧ
Аляксандр Мікалаевіч.

www.zviazda.by

e-mail: info@zviazda.by

(для зваротаў):
zvarot@zviazda.by

АДРАС РЭДАКЦЫІ:

220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10а.

КАНТАКТНЫ ТЭЛЕФОН 311 17 35;

e-mail: info@zviazda.by

Газета адрэдавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 03.04.2009. 220013, г. Мінск, прасп. Незалежнасці, 79/1.

Тыраж 11.865.

Нумар падпісаны ў 19.30
25 ліпеня 2023 года.

Закрытое акцыянернае грамадства «Небанковская крэдытна-фінансавая арганізацыя «ІНКАСС.ЭКСПЕРТ»

220073, г. Мінск, ул. Ольшэўскага, 20/11, 13-й этаж
 тел. +375 (17) 359 74 88
 inbox.nkfo@incass-expert.by, www.incass-expert.by

Фінансавая адчетнасць о дзейнасці банківскага холдынга, в состав которого входит закрытое акционерное общество «Небанковская крэдытна-фінансавая арганізацыя «ІНКАСС.ЭКСПЕРТ», опубликована на веб-сайте www.sber-bank.by

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 01 июля 2023 года

в тыс. бел. руб.

№ п/п	Наименование статьи	Символ	01.07.2023	01.01.2023
1	2	3	4	5
1	АКТИВЫ			
2	Денежные средства	1101	88 070	79 104
3	Драгоценные металлы и драгоценные камни	1102	-	-
4	Средства в Национальном банке	1103	6 008	16 865
5	Средства в банках	1104	1 404	484
6	Ценные бумаги	1105	-	-
7	Кредиты клиентам	1106	1	1
8	Производные финансовые активы	1107	-	-
9	Долгосрочные финансовые вложения	1108	-	-
10	Основные средства и нематериальные активы	1109	6 106	5 873
11	Доходные вложения в материальные активы	1110	-	-
12	Имущество, предназначенное для продажи	1111	-	-
13	Отложенные налоговые активы	1112	-	-
14	Прочие активы	1113	5 536	6 009
15	ИТОГО активы	11	107 125	108 336
16	ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
17	Средства Национального банка	1201	-	-
18	Средства банков	1202	85 710	87 201
19	Средства клиентов	1203	500	574
20	Ценные бумаги банка	1204	-	-
21	Производные финансовые обязательства	1205	-	-
22	Отложенные налоговые обязательства	1206	-	-
23	Прочие обязательства	1207	2 887	3 073
24	ВСЕГО обязательства	120	89 097	90 848
25	СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ			
26	Уставный фонд	1211	3 711	3 711
27	Эмиссионный доход	1212	-	-
28	Резервный фонд	1213	821	678
29	Фонды переоценки статей баланса	1214	6	6
30	Накопленная прибыль	1215	13 490	13 093
31	ВСЕГО собственный капитал	121	18 028	17 488
32	ИТОГО обязательства и собственный капитал	12	107 125	108 336

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ за шесть месяцев, закончившихся 30 июня 2023 года

в тыс. бел. руб.

№ п/п	Наименование статьи	Символ	01.07.2023	01.07.2022
1	2	3	4	5
1	Процентные доходы	2011	14	343
2	Процентные расходы	2012	248	415
3	Чистые процентные доходы	201	(234)	(72)
4	Комиссионные доходы	2021	3 957	4 560
5	Комиссионные расходы	2022	866	1 001
6	Чистые комиссионные доходы	202	3 091	3 559
7	Чистый доход по операциям с драгоценными металлами и драгоценными камнями	203	-	-
8	Чистый доход по операциям с ценными бумагами	204	-	-
9	Чистый доход по операциям с иностранной валютой	205	32	(140)
10	Чистый доход по операциям с производными финансовыми инструментами	206	-	-
11	Чистые отчисления в резервы	207	3	2
12	Прочие доходы	208	19 036	18 283
13	Операционные расходы	209	20 728	19 236
14	Прочие расходы	210	102	182
15	Прибыль (убыток) до налогообложения	211	1 092	2 210
16	Расход (доход) по налогу на прибыль	212	552	832
17	ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК)	2	540	1 378
18	Сведения о прибыли на одну акцию в белорусских рублях			
19	Базовая прибыль на простую акцию			
20	Разводненная прибыль на простую акцию			

Председатель Правления Э.Г. Гонтарь

Главный бухгалтер Е.М. Грибанова

Дата подписания: 05.07.2023 г.

УНП 807000255

ОАО «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга» (организатор аукциона) по поручению Гомельского филиала РУП почтовой связи «Белпочта» (продавец) извещает о проведении 28 августа 2023 года открытого аукциона по продаже имущества на праве хозяйственного ведения в 11.00 в городе Гомель по улице Гагарина, 20, 2-й этаж

№ лота	Наименование предметов торгов	Начальная цена продажи с НДС (20 %), бел. руб.	Сумма задатка с НДС (20 %), бел. руб.
1	Автомобиль легковой специальный универсал Renault Kangoo, регистрационный знак 3905 BE-3 с инв. № 504270002, VIN VF1KCOJCF38780521, находящийся по адресу: Гомельская обл., г. Гомель, пр-т Речицкий, 9а. Автомобиль использовался на почтовых маршрутах. Коробка передач требует замены, автомобиль подвергался среднему ремонту 5 раз, имеются незначительные очаги коррозии, в салоне сиденья продавлены, пружины сломаны, обшивка порвана. Пробег 310 632 км.	4263,83	426,38
2	Автомобиль грузовой специальный фургон изотермический MAZ 4371 АФИК, регистрационный знак АЕ 6057-3 с инв. № 504340001, VIN У39437100F0007199, находящийся по адресу: Гомельская обл., г. Мозырь, ул. Ленинская, 34. Автомобиль использовался на почтовых маршрутах. Требуется капитальный ремонт двигателя, коробка передач требует ремонта, тормозные диски и колодки изношены, коррозия на кабине, дверях и капоте, имеется пробег внутренней обшивки крыши, коррозия днища. Пробег 560 831 км.	12 829,57	1282,96

Продавец: Гомельский филиал РУП «Белпочта», 246048, г. Гомель-48, ул. Советская, 8. **Порядок ознакомления с имуществом (осмотр)** осуществляется по контактным тел. 8 (0232) 29-38-97, Щетлов Сергей Николаевич. **Шаг аукционных торгов – 5 (пять) % от начальной цены предмета аукциона.** Для участия в аукционе необходимо: 1) Оплатить задаток на расчетный счет Продавца (Гомельский филиал РУП почтовой связи «Белпочта»): р/с BY35 АКВВ 3012 0210 2005 4310 0000, в ОАО «АСБ Беларусбанк» г. Минск, В/С АКВВВ2Х, УНП 400395996, назначение платежа – задаток за участие в аукционных торгах по лоту № (задаток для участия в аукционе перечисляется до подачи заявления). Код назначения платежа – 40901 «Перечисление гарантийного взноса». 2) Подать заявление организатору аукциона по установленной форме с приложением необходимых документов можно с 26 июля 2023 г. по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 20, 2-й этаж, каб. «Эксперт-Услуга» в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 16.00. Формы заявления и соглашения можно предварительно запросить у Организатора аукциона по электронной почте expert-usluga.by@mail.ru. Прием заявлений для участия в аукционе заканчивается 24 августа 2023 г. в 16.00 включительно (предварительно по контактным телефонам Организатора торгов). Заявления, поступившие после установленного срока, не принимаются. Организатор аукциона вправе отказаться от проведения аукциона в любое время, но не позднее чем за три календарных дня до его проведения. Победитель аукциона либо единственный участник, согласный приобрести Лот по начальной цене, увеличенной на 5 % (далее – Претендент на покупку) обязан: подписать протокол о результатах аукциона; возместить Организатору аукциона затраты на организацию и проведение торгов. Продавцу – затраты за публикацию в газете «Звязда» в течение 5 (пяти) рабочих дней с момента подписания протокола; заключить договор купли-продажи в течение 5 (пяти) календарных дней со дня проведения аукциона (после предъявления Продавцу копии платежного документа, подтверждающего возмещение Организатору аукциона стоимости затрат на организацию и проведение аукциона), оплатить стоимость приобретенного имущества в течение 5 (пяти) календарных дней с даты заключения договора купли-продажи, за исключением оплаты стоимости приобретенного имущества в рассрочку. Рассрочка оплаты стоимости приобретенного имущества предоставляется по письменному заявлению Победителя аукциона (Претендента на покупку) в соответствии с законодательством. Имущество, приобретенное в рассрочку оплаты, находится в залоге у Продавца для обеспечения исполненной Покупателем обязанности по оплате его цены в соответствии с заключенным договором купли-продажи. Передача имущества Покупателю будет осуществляться после полной оплаты цены продажи объекта. Порядок проведения аукциона определен Положением о порядке организации и проведения аукционов (конкурсов) по продаже отдельных объектов, находящихся в государственной собственности, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 12.07.2013 г. № 609 «Об утверждении Положения о порядке организации и проведения аукционов (конкурсов) по продаже отдельных объектов, находящихся в государственной собственности». Извещение о проведении аукциона размещено на сайте: организатора аукциона – www.expert-usluga.by (раздел «Аукционы»); Государственного комитета по имуществу Республики Беларусь – www.gki.gov.by в разделе «Продажа/Аренда имущества». **Порядок оформления участия в аукционе, в том числе документации необходимой для регистрации участника торгов, порядок проведения аукциона размещены на официальном сайте Организатора торгов – www.gomeloblreklama.by, www.expert-usluga.by, раздел «Аукционы».** Дополнительная информация по контактным телефонам Организатора аукциона: (тел./факс) 8 (0232) 23-23-56, 8 (029) 341-15-45, 8 (044) 599-18-16.

• Организация аукционов
 • Оценка всех видов имущества

Извещение о проведении электронных торгов в форме открытого аукциона

Организатор аукциона: ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703, оф. 5. Сайт в интернете: www.cpo.by
Продавец: ОАО «БАТЭ» – управляющая компания холдинга «Автокомпоненты», ул. Даумена, 95, 222120, г. Борисов, Минская обл., +375 177 78-83-92
Оператор ЭТП: ООО «ИПМ-Консалт оценка», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом.1703, оф. 46, www.ipmtorg.by

Предмет электронного аукциона	Начальная цена с НДС 20 %
Лот № 1 – имущество, реализуемое одним лотом, по адресу: Минская обл., Борисовский р-н, г. Борисов, ул. Даумена, 91, 91/1, 91/2, 91/3	
Венгерский склад (здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранения), инв. номер 610/С-61387, общей площадью 1712,6 кв. м. Составные части и принадлежности: проезды (а1), подпорная стена (а2), ограждение (а3)	585 000,00 белорусских рублей
Складское помещение РСЦ (здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранения), инв. номер 610/С-61388, общей площадью 71,5 кв. м	
Склад и развортный узел РСЦ (здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранения), инв. номер 610/С-61389, общей площадью 198,8 кв. м	
Материальный склад (здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранения), инв. номер 610/С-61390, общей площадью 521,5 кв. м. Составные части и принадлежности: пристройка	

Сведения о земельном участке с кадастровым номером 620680100140861: предоставлен на праве аренды по 20.04.2015 г. общей площадью 0,6550 га для обслуживания материального склада, складского помещения РСЦ, венгерского склада, склада и развортного узла РСЦ

Условие аукциона: Покупатель предмета аукциона обязан в течение 30 (тридцати) календарных дней со дня покупки предмета аукциона или в иной, письменно согласованный с Продавцом срок, своими силами и за свой счет установить по границе земельного участка, разделяющей территории Продавца и Покупателя, ограждение территории (высота 3 метра, непрозрачное, с установкой на ограждении колючей проволоки Егроз)

Задаток 10 % от начальной цены предмета электронных торгов в белорусских рублях перечисляется на р/счет BY47 BELB 3012 0028 5000 3022 6000 в ОАО «Банк БелВЭБ» (BYN); БИК BELBYBY2X. Получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки». УНП 191 021 390

Срок подписания договора 3 рабочих дня после электронных торгов. **Продавец составляет и направляет договор для подписания покупателем аукциона**

Условия оплаты предмета электронных торгов
 Если между продавцом и покупателем (победителем электронных торгов либо единственным участником электронных торгов, согласившимся приобрести предмет электронных торгов по начальной цене, увеличенной на 5 % в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнутого договоренность по срокам и порядку оплаты за предмет электронных торгов, такая оплата должна быть произведена в течение 30 (тридцати) календарных дней после заключения договора купли-продажи

Порядок проведения и оформления участия в электронных торгах
 Электронные торги проводятся в соответствии с регламентом электронной торговой площадки «ИПМ-Торги», размещенным по адресу: www.ipmtorg.by. Ответственность участника аукциона, его права и обязанности, штрафные санкции прописаны в соглашении о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона. Данное соглашение является договором присоединения и размещается на странице лота во вкладке «Документы» по адресу www.ipmtorg.by. Страница лота по указанному адресу содержит также информацию о типе торгов и общих правилах их проведения. Победителем аукциона признается участник, предложивший максимальную цену

Победитель электронных торгов либо единственный участник электронных торгов, согласившийся повысить начальную цену предмета электронных торгов на 5 %, обязан возместить организатору торгов затраты на их проведение и оплатить вознаграждение 0,8 % от цены продажи лота в течение 3 рабочих дней после проведения электронных торгов. Победитель аукциона либо единственный участник электронных торгов, согласившийся повысить начальную цену предмета электронных торгов на 5 %, так же оплачивает затраты продавца на проведение оценки в сумме 960,00 бел. руб.

Организатор электронных торгов имеет право снять предмет аукциона с электронных торгов в любое время до момента определения победителя электронных торгов, без объяснения причин снятия

Дата и время начала и окончания электронных торгов: 28.08.2023 г. с 10.00 по 12.00. Торги проводятся на 10 минут с момента подачи ставки, в случае если ставка поступила менее чем за 10 минут до окончания торгов

Дата и время окончания приема заявок по 25.08.2023 г. до 17.00 на ЭТП «ИПМ-Торги» по адресу: www.ipmtorg.by
Контактные данные
 Тел.: +375 17-280-36-37; +375 (29)-317-95-42; +375 (44) 704-92-06.
 Email: auction@cpo.by; info@ipmtorg.by

Информация о проведении открытого аукциона 24 августа 2023 г. на право заключения договоров аренды земельных участков

Организатор аукциона: Смолевичский районный исполнительный комитет, 222201, г. Смолевичи, ул. Советская, д. 125

№ лота	Адрес земельного участка	Кадастровый номер	Площадь (га)	Целевое назначение	Срок аренды	Начальная цена земельного участка (бел. руб.)
1	Смолевичский район, Усяжий с/с, в районе аг. Курково	624885600003000382	0,4878	для строительства и обслуживания производственно-складских зданий (111102 земельный участок для размещения объектов обрабатывающей промышленности)	99 лет	5792,63
2	Смолевичский район, Озерский-Слободской с/с, аг. Слобода	624883604601000535	0,4000	для строительства и обслуживания многофункционального комплекса (11622 земельный участок для размещения объектов многофункционального назначения)	99 лет	57 330,0
3	Смолевичский район, Заболотский с/с, дер. Орешники	624882004601000373	0,1875	для строительства и обслуживания автостоянки и гаража-бокса для хранения автотранспортных средств специального назначения (11605 земельный участок для размещения автостоянок и (или) гаражей)	99 лет	7335,94
4	г. Смолевичи, ул. Станислава Моношко, 16	624850100008000749	1,4800	для строительства и обслуживания многофункционального торгового комплекса (11603 земельный участок для размещения объектов розничной торговли)	99 лет	208 569

Аукцион состоится 24 августа 2023 г. в 15.00 в Смолевичском районном исполнительном комитете по адресу: г. Смолевичи, ул. Советская, д. 125, зал заседаний.
 Извещения о проведении аукциона размещены на сайте: Государственного комитета по имуществу: https://au.nca.by/, http://ft.by/ru/, Смолевичского райисполкома: isp@smolevichi.gov.by, на сайте Минского областного исполнительного комитета.
 УНП 600014139

ЛЮСТЭРКА РАЗВІЦЦЯ ГІСТАРЫЧНАЙ НАВУКІ І АДУКАЦЫІ

У Нацыянальным інстытуце адукацыі адбыўся круглы стол «Беларускі гістарычны часопіс: 30 гадоў у айчынай навуцы і сістэме адукацыі». У ім узялі ўдзел навукоўцы, метадысты, настаўнікі, якія прыехалі з розных рэгіёнаў краіны. Падчас сустрэчы яны абмеркавалі кірункі развіцця гістарычнай адукацыі і яе адлюстраванне на старонках навукова-метадычных выданняў па гісторыі.

— «Беларускі гістарычны часопіс» быў і застаецца для спецыялістаў-гісторыкаў прэстыжным пляцоўкай для апублікавання як навуковых даследаванняў, так і метадычных распрацовак, адзначыла дырэктар Нацыянальнага інстытута адукацыі Валіяна ГІНЧУК.

Яна заўважыла, што часопіс можна назваць люстэркам беларускай гістарычнай навуцы, бо тут друкуецца інфармацыя пра найважнейшыя адкрыцці і дасягненні беларускіх гісторыкаў, паведамляецца аб знаходках археолагаў, на яго старонках сярод першых была надрукаваная канцэпцыя гістарычнай адукацыі.

Падчас сустрэчы ўдзельнікі абмяркоўвалі змены, якія адбываюцца ў сістэме гістарычнай адукацыі, а таксама пытанні, што датычацца метадычнай выкладання прадмета «Гісторыя Беларусі» і «Сусветная гісторыя».

Галоўны рэдактар «Беларускага гістарычнага часопіса» **Аляксандр КОРЗЮК** расказаў пра роллю навукова-метадычных выданняў у павышэнні прафесійнай кампетэнцыі настаўніка. Часопіс уваходзіць у Пералік навуковых выданняў Вышэйшай

атэстацыйнай камісіі Рэспублікі Беларусь, дзе могуць друкавацца дысертацыйныя даследаванні па гістарычных, юрыдычных навуках, мастацтвазнаўству і культуралогіі. «Такі высокі статус накладвае на нас дастаткова высокую абавязкі па адборы кантэнту і па рабоце з аўтарамі, — заўважыў Аляксандр Корзюк. — На старонках часопіса адлюстравваюцца апошнія дасягненні айчынай гістарычнай навуцы. Дзякуючы традыцыйным і новым рубрыкам мы можам ахапіць цэлы спектр гістарычных, эканамічных, гісторыка-культурных, прававых аспектаў дзейнасці і жыцця беларускай дзяржавы, беларускага грамадства. Часопіс адлюстраввае беларускі погляд на сусветную гісторыю».

Па даручэнні Міністэрства адукацыі выданне забяспечвае навукова-метадычнае суправаджэнне выкладання ва ўстановах вышэйшай і сярэдняй спецыяльнай адукацыі новага прадмета «Гісторыя беларускай дзяржаўнасці». Стратэгічныя задачы, якія ставяцца перад сучаснымі педагогамі, асяццяюцца ў рубрыцы «Адукацыйныя тэхналогіі XXI стагоддзя». З улікам попыту чытачоў часопіс распачаў дзве серыі — «Гісторыя і гісторыкі

Беларусі» і «Музеі Беларусі». Вокладка выдання робіцца такім чынам, каб педагогі маглі яе выкарыстаць падчас заняткаў. Напрыклад, калі ў часопісе пададзена фота гістарычнага аб'екта, у ім можна знайсці пра яго інфармацыю.

Выданне актыўна супрацоўнічае з настаўнікамі школ і выкладчыкамі ўстаноў вышэйшай адукацыі. Гэта своеасаблівы штаб па арганізацыі мерапрыемстваў для студэнтаў і вучнёўскай моладзі. На яго старонках настаўнікі могуць дзяліцца з калегамі сваімі метадычнымі напраўкамі. Выданне карыснае як для маладых педагогаў, так і для тых, хто ўжо шмат гадоў выкладае гісторыю. Тут можна знайсці распрацоўкі ўрокаў па сусветнай гісторыі і гісторыі Беларусі, алімпіядныя заданні, інфармацыю, якая спатрэбіцца для правядзення інтэлектуальных мерапрыемстваў, даследчай дзейнасці, тэксты па краязнаўстве, музейнай педагогіцы.

Праблему пераваду навуковых ведаў у адукацыйны падчас круга стала ўзняў **вядучы навуковы супрацоўнік лабараторыі пачатковай адукацыі Нацыянальнага інстытута адукацыі Сяргей ПАНОУ**. Ён адзначыў, што сёння неабходна знайсці адказы на вельмі складаныя і сур'ёзныя пытанні: як падаць школьнікам канцэпты, якіх раней не было, распавесці пра беларускую дзяржаўнасць, сфарміраваць каштоўнасны арыенціры, вызначыць пантоны нацыя-

нальных герояў? Сам час падкідае новыя выклікі. Так, сучаснае пакаленне ўспрымае інфармацыю па-іншаму — яму неабходна падаваць «малюнкi». Але якой павінна быць візуалізацыя ў гістарычнай навуцы? Хто ведае, як выглядалі Рагнеда, Рагвалод, Ізяслаў, Уладзімір? Ці можна выкарыстоўваць на ўроках і ў падручніках, напрыклад, выявы гэтых і іншых дзеячаў, створаныя мастакамі?..

«Гісторыя — цікавы, унікальны прадмет, калі вывучаецца тое, што немагчыма назіраць. Паміж падзей і яе даследчыкамі, у ролі якіх выступаюць вучні, — вялікая адлегласць», — заўважыла **старшы навуковы супрацоўнік лабараторыі гісторыка-грамадазнаўчай і сацыякультурнай аду-**

кацыі Нацыянальнага інстытута адукацыі Галіна ДАВІДОўСКАЯ, якая разгледзела такі тэндэнт сучаснай школьнай адукацыі, як фарміраванне ў вучняў вобразаў гістарычнага мінулага.

Ужо каля сямі гадоў **старшы выкладчык кафедры педагогікі і прадметных метадык Мінскага абласнога інстытута развіцця адукацыі Аксана КОЛТАН** вывучае нацыянальную ідэнтычнасць як найважнейшы складнік школьнай гістарычнай адукацыі. Сёння мала распавядаць пра гістарычныя падзеі, не абсцяся без іх інтэрпрэтацыі з улікам сучасных поглядаў, каб тым самым актыўна фарміраваць у вучняў нацыянальную ідэнтычнасць.

Алена ДЗЯДЗЮЛЯ.

АНТЫЧНАСЦЬ, ЛЯПНІНА, ФРЭСКІ

(Заканчэнне.)

Пачатак на 1-й стар.)

Разам з іншымі гасцямі шукаю Алебастрву залу, аб якой вяліся размовы задоўга да яе адкрыцця. Яшчэ тады самі рэстаўратары заўважылі: маўляў, такога вы яшчэ не бачылі. Праўда, для таго каб знайсці гэтую незвычайную залу, прыйшлося падняцца праз лабірынты замка хіба што на пяты паверх.

Масіўныя дзверы адчыненыя — і адразу трапляеш у эпоху Рэнесансу з антычнымі сюжэтамі. Але пра гэта пазней, бо хочацца ў першую чаргу разгледзець вялікі камін. Ён займае цэнтральнае месца ў каралеўскім пакоі і ўяўляе з сабе збудаванне са складанай шматфігурнай кампазіцыяй з элементамі геральдыкі. Зразумела, што ўсё гэта павінна адлюстравваць статус уладальніка замка. Чым вышэйшы статус, тым пышнейшы камін.

— У нас ён амаль у рост сцяны, — расказвае **загадчыца мастацкага аддзела Гродзенскага гісторыка-археалагічнага музея Алена РУСАЧАК**. — Камін зроблены з пясчаніку, не каляровы, майстры прынялі рашэнне не фарбаваць яго. У адпаведнасці з камінам выступаюць і столь з багатым рэльефным дэкорам, размешчаныя па вулгах залы карыятыды, а таксама бюсты вядомых персанажаў антычнасці.

А цяпер звернем увагу на роспіс столі і верхняга яруса сцен. Здаецца, што тут сабраны увесь антычны пантэон. Вось бог вінаробаў Дыяніс адравае віном пастухоў, побач Кронас — бог часу з пясочным гадзіннікам, непадалёку пасланец багоў, ахоўнік гандляроў Меркуры з крылатымі сандалямі і прасакхам, які абвіваюць тры змяі. Яны глядзяць адна на адну — гэта сімвал згоды. Бог Янус з двюма галавамі — старой і маладой — увабляе пачатак і канец усяго зямнога. Вядома, тут і сам Зеўс са сваёй грознай зброяй — маланкай, Нептун з трызубцам, яго брат, Аід з Цэрберам... І гэта толькі невялікая частка ўсяго грэка-рымскага пантэона. Пры жаданні можна знайсці яшчэ некалькі дзясяткаў

знакамітых персанажаў антычнасці.

Алена Русачак раскрывае сэнс алегарычнай фігуры дабрадзейнасці над камінам. Аказваецца, гэты вобраз павінен адкрыць чалавеку праўду, таму гэ-

та фігура трымае ў руках люстэрка з такім сэнсам: маўляў, люстэрка не хлусіць.

У антычныя кампазіцыі ўпісаны выявы горада Гродна. Гэтыя фрэскі сабраны на аснове дзвюх крыніц — гравюры Цюндта 1568 года і Макоўскага 1600 года. Зборныя фрагменты дазваляюць бачыць, як выглядаў горад падчас праўлення Стэфана Баторыя. Некаторыя будынкі дайшлі да нашых часоў, а некаторыя, на жаль, страчаныя.

— Жывапісныя работы і ляпніну выканалі беларускія мастакі «Белрэстаў-

Рэнесансу сведчылі аб багаці і раскошы. Акрамя таго, назва «алебастр» таксама належала матэрыялу, сыравінай для якога служыць гіпсавы камень, здобны ў парашок. Старажытныя грэкі і рымляне валодалі гэтай тэхналогіяй і актыўна прымянялі яе пры стварэнні скульптур і барэльфеў, — паясняла мастацтвазнавец.

Алебастрвава зала — не прыдумка рэстаўратараў. Зала, як і іншыя, сапраўды існавала пад такой назвай. Найбольш ранні ўспамін аб Алебастравай зале Старога замка сустракаецца ў інвентары 1650 года, дзе ўказваецца яе знаходжанне — сярэдняе вежа. Зала знаходзілася на верхнім паверсе вежы, мела высокую столь і вялікія вокны. Есць меркаванні, што памыяканне служыла месцам адпачынку караля, куды ён ішоў, напрыклад, пасля лазні альбо праводзіў тут час у вузкім коле набліжаных асоб.

Звяртае на сабе ўвагу масіўная мэбля, якая зроблена на ўзор рэнесансных прыкладаў. Набор мэблі, дэрэчы, мінімальны. Інтэр'ер дапаўняюць падлогуныя падсвечнікі і вельмі шыкоўная люстра. Яе зрабілі на Бярэзавіцкім шклозаводзе, а каркас — на лідскай фірме.

— Адпачынак тут, хутчэй, сузіральны, гэтым аказіра і садзейнічае камін і роспісы, сюжэты якіх маюць паву-

чальны сэнс, — адзначае Алена Русачак. — Праўда, Баторый не так доўга жаўнаў у сваёй гродзенскай рэзідэнцыі, нават не паспеў поўнасцю завяршыць перабудову замка пад палац. Сучасныя майстры прадставяць старажытны аб'ект прыблізна ў тым жа выглядзе.

Варта нагадаць, што маштабны праект рэстаўрацыі каралеўскай рэзідэнцыі пачаўся ў 2017 годзе. Летас для наведвальнікаў былі адкрытыя музейныя экспазіцыі, у якіх адлюстраваны гісторыя забудовы Замкавай гары, жыццё старажытнага горада, эпоха праўлення Стэфана Баторыя. Дарэчы, адсюль у XII стагоддзі пачаў сваю гісторыю горад над Нёманам. У экспазіцыі сабраны ў тым ліку артэфакты раскопак.

У пачатку гэтага года адкрылі тры новыя інтэр'ерныя залы — капліца, каралеўская лазня, пакоі чыноўніка. Алебастрвава зала — першы этап рэканструкцыі Старога замка. Наступны паненка з аднаўлення самога палаца і філігеля. Этап будзе даволі складаны і працягла. Пакуль работы па ім знаходзяцца ў праектнай стадыі. Але і гэта яшчэ не фінал. Будзе таксама трэцяя чарга, у рамках якой плануецца ўзвядзенне кутняй вежы, гаспадарчых пабудов, адбудзецца кансервацыя Ніжняй царквы XII стагоддзя.

Маргарыта УШКЕВІЧ, фота аўтара.

Бацькаўшчына. У пошуках страчанага

З ЧАШНІКАЎ — У ВЯЛІКІ СВЕТ

Калі ў вас надарыцца вольная субота ці нядзеля — паспяшайцеся ў Чашнікі. Старадаўні гарадок на Віцебшчыне падасца вам больш адкрытым і зразумелым, калі вы пачынаеце падарожжа па ім і ваколцах са знаёмства з рэпрадукцыямі старых паштовак.

І перад вамі паўстане зусім іншая прастора — адметная сваімі вуліцамі і вулачкамі, з ракой Ула, на якой і знаходзіцца Чашнікі, з праваслаўнай царквою — такой, якой яна выглядала ў пачатку XX стагоддзя. Яшчэ і паромная пераправа на старой паштоўцы падкажа вам яркія дэталі з гаспадарчага жыцця гэтага за сотню (калі быць дакладнымі — за 95) кіламетраў ад Віцебска паселішча. Дарэчы, дабрацца можна і цягніком на лініі Орша — Лепель. Да чыгуначнай станцыі Чашнікі — яна за 3 км ад сённяшняй раённай сталіцы.

разыходзіліся тры дарогі — Іванская, да панскай сядзібы, Лукомская, да Лукомля, Цяпінская, да мястэчка Цяпіна. На Уле права-вала прыстань. Да яе прыбывалі караблі з таварам купцоў. Мелася каля прыстані некалькі дзясяткаў складскіх збудаванняў. З часам нават судны-стругі будавалі ў Чашніках. У 1791 — 1793 гадах паселішча з'яўлялася цэнтрам Полацкага ваяводства. А з 1793 года Чашнікі — ужо ў складзе Расійскай імперыі... Мясцічка яшчэ больш пачало развівацца як суднаходны цэнтр. У 1797 годзе пад наглядом

ва з якіх былі высокапрафесійнымі лоцманамі. Наймаліся ўвесну на баркі і праводзілі іх па Дзвіне аж но да Рыгі.

Угледзецца ў чашніцкія ваколліцы... Красналукі з праваслаўнай царквою — на здымку пачатку XX стагоддзя. Іванск — з вонкава простым, але, па ўсім відаць, прыстойным сядзібным домам... Касцёл у Чарэях. Адна з паштовак даламога разгледзець і ўбранне ў Чарэйскім каталіцкім храме. А вось і сядзібны дом у Чарэях...

Заўсёды цікава, якіх знакамітых асоб выпеставала можа такая выключна адметная працаздольнасцю сваіх жыхароў старонка... У Чашніках нарадзіўся беларускі паэт Янка Журба (1881 — 1964); у ранейшай вёсцы Купніна, якая цяпер знаходзіцца ў межах райцэнтра. Скончыў Полацкую настаўніцкую семінарыю, затым Глухаўскі настаўніцкі інстытут (у Чарнігаўскай губерні). Працаваў настаўнікам у гарадскіх і пачатковых вучылішчах ва Украіне, у Беларусі і Расіі. З 1934 года — у Мінску. Працаваў у Інстытуце мовазнаўства Акадэміі навук БССР. З-за хваробы вачэй у 1937 годзе пакінуў работу, вярнуўся ў Чашнікі. Быў настаўнікам спеваў. Апошнія гады жыцця правёў у Полацку, жыў у сваякоў і ў манашах зачыненага на той час Спаса-Ефрасіннеўскага манастыра. Пахаваны на Ксавер'еўскіх могілках у Полацку. Аўтар пэдаггічных зборнікаў «Заранкі» (1924), «Ластаўкі» (1950), «Сонечная раніца» (1955), «Светлыя

Чашнікі. Малюнак Н. Орды. Сярэдзіна XIX ст.

Мне давялося быць знаёмым з яўрэйскім паэтам, перакладчыкам, публіцыстам, які пісаў на ідыш, беларускай і рускай мовах, Рыгорам Рэлесам (1913 — 2004), які таксама нарадзіўся ў Чашніках. Журналістыкай і літаратурай ён пачаў займацца яшчэ ў 1930-я гады. У Саюз пісьменнікаў быў прыняты ў 1936 годзе. Пасля быў выключаны. Затым адноўлены. Працаваў у газетах «Піянер Беларусі», пасля вызвалення Заходняй Беларусі — у Навагрудку на радз'дзі. Пасля Вялікай Айчыннай вайны працаваў у газеце «Зорька», часопісе «Вожык». У 1948 — 1973 гг. настаўнічаў у Мінску. Пераважна — у вярэньні школах рабочай моладзі. І працаваў як паэт, празаік, публіцыст. Выдаў кнігі аповяданняў «Сябры і знаёмцы», «За цеснымі партамі», «У родным куточку», аповесць «Праз цяжкі парог», іншыя творы. У 1961 годзе ў перакладзе Рыгора Барадуліна выйшла кніга вершаў Рыгора Рэлеса на беларускай мове — «Бяроза пад акном». У 1992 го-

сабраных матэрыялаў працаваў да канца свайго жыцця...

Чашнікі — і радзіма даволі папулярнага савецкага, расійскага пісьменніка-фантаста Зіновія Юрэва (1925 — 2020). Відаць, нехта са старэйшых пакаленняў, хто быў захоплены чытаннем фантастычных твораў, памятае яго раман «Хуткія сны». А яшчэ такія творы, як «Дару вам памяць», «Далёкія родзічы», «Тонкі галасок безыменнай кветкі»... У рамане «Бэта Сем пры бліжнім разглядзе» (1990) выступіў супраць ідэй сацыялізму. З 1952 года ўраджэнец Чашнікаў працаваў у часопісе «Крокодил».

А Чарэя, якую мы ўжо згадвалі, і якая ад Чашнікаў на адлегласці звыш 30 км, — радзіма французскага паэта Оскара дэ Любіча Мілаша (1877 — 1939), дзядзькі і настаўніка лаўрэата Нобелеўскай прэміі па літаратуры Чэслава Мілаша. З Чарэі — і легендарны савецкі ваеначальнік генерал арміі Юген Піліпавіч Іваноўскі (1918 — 1991), які ў свой час камандаваў і войска-

Чашнікі. Царква (былы касцёл). Пачатак XX ст.

У 1960-я гады нас тут яшчэ мог сустрэць касцёл Святога апостала Лукі. Знішчаны больш за паўвека назад. І усё менш сведкаў, якія памятаюць гэты архітэктурны помнік уживую... А мураваны касцёл прастаяў у гарадку, ранейшым мястэчку, з канца XVIII стагоддзя, лічы, болей як паўтара стагоддзя. Выбудоўвалі яго ў 1779 — 1786 гады.

Самі ж Чашнікі ў XVI стагоддзі былі ў складзе Полацкага ваяводства Вялікага Княства Літоўскага. Гаспадарылі тут князі Лукомскія. У Лівонскую вайну на правым беразе Улы па загадзе маскоўскага цара Івана IV пабудавалі Чашніцкую крэпасць, якая пазней зрабілася Чашніцкім замкам. У 1708 годзе замак спалілі. Уладарылі тут у розныя часіны Кішкі, Салегі, Патоцкія, Валадковічы. У XVII стагоддзі мястэчка сфарміравалася як гандлёвы цэнтр. На галоўнай, гандлёвай, плошчы знаходзілася царква (з трыма званамі розных мераў). Ад плошчы радыяльна

Чарэя. Сядзібны дом. Пачатак XX ст.

генерала Вітэ пачалося будаўніцтва Бярэзінскай воднай сістэмы. Месцічкоўцы працавалі на будаўніцтве шлюзаў. Жыхары гарадка і ваколліц авалодвалі прафесійнай плятагонаў. У сярэдзіне XIX стагоддзя тут налічвалася каля дзюж з паловай тысячы жыхароў, мно-

дні» (1959), «Ясныя шляхі» (1959), «Вершы» (1970), «Роднае» (1980), «Мая песня» (1984)... «Я рос сярод красы прыроды, / Душу сваю з прыродай зліў; / І ў шчасны час, і ў час нягоды / Яе заўсёды я любіў» (з верша Янкі Журбы «Маё дзяцінства»).

Чашнікі. Паромны перавоз. Канец XIX ст.

Красналукі. Царква Святога Духа. Пачатак XX ст.

дзім і асабістым сакратаром сацыялага, народніка Пятра Лаўрова. Пад яго дыктоўку запісаў працы «Вопыт гісторыі думкі», «Перажыванні дагісторычнага перыяду», «Уводзіны ў гісторыю думкі». Стаў адным з заснавальнікаў Аграрна-сацыялістычнай лігі. Напісаў на ідыш верш «Клятва», які стаў «Марсэльезай яўрэйскіх рабочых». Займаўся этнаграфіяй, вывучаў быт і фальклор яўрэйскіх мястэчак. Праехаў і абследаваў больш чым 70 паселішчаў, запісаў вялікую колькасць казак, прымавак, песень. Сабраў велізарную колькасць дакументаў... Зрабіў каля 1500 фотаздымкаў. Над сістэматызацыяй

мі Чырванасцяжнай Беларускай ваеннай акругі. Герой Савецкага Саюза. У апошнія гады вайсковай службы — Галоўнакамандуючы Сухопутнымі войскамі СССР. У 1899 годзе ў Чарэі нарадзілася савецкі мікрабіёлаг Рахіль Драбікіна (памерла ў 1982 годзе)... Пра ўсіх гэтых знакамітых землякоў вы даведаецеся ў Чашніцкім гістарычным музеі. Варта толькі зазірнуць на вуліцу Савецкая, 71.

А будзеце мець больш часу на вандровку ў Чашнікі і Чашніцкі край, то не абмініце і Новалукмль. Ад Чашнікаў — усяго 23 км. Добрага настрою вам дадасць і любаванне возерам Лукомскае, на правым беразе якога і размяшчаны Новалукмль... Упэўнены, падарожны выхадны дзень марна не пройдзе.

Кастусь ЛЕШНИЦА.
Паштоўкі з калекцыі лаўрэата Прэміі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь «За духоўнае адраджэнне»
Уладзіміра ЛІХАДЗЕДАВА.

Центр Промышленной Оценки
Организация аукционов
Оценка всех видов имущества
Извещение о проведении электронных торгов
Организатор аукциона: ЗАО «Центр промышленной оценки»
Продавец: ОАО «РОДНОЖИЛСТРОЙ»
Оператор ЭТП: ООО «ИПМ-Консалт оценка»

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ТОРГОВ В ФОРМЕ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА
Организатор: государственное предприятие «Витебский областной центр маркетинга»
Продавец: ОАО «Витебскоблававторанс»
Лот № 1. Кап. строение с инв. № 236/С-14256
Лот № 2. Кап. строение с инв. № 225/С-13397
Лот № 3. Кап. строение с инв. № 236/С-14256
Лот № 4. Электропрогулка ЕВ-687-45-11

Извещение о проведении третьих повторных публичных электронных торгов (аукциона)
Организатор публичных торгов (аукциона): ООО «Индустрия Инноваций»
Продавец: ОАО «Беларусрезинотехника»
Ранее опубликованное извещение о проведении публичных электронных торгов (аукциона)
Вторые повторные публичные торги (аукцион) в процедуре экономической несостоятельности (банкротства) по делу № 15-11/Б/2019

Продавец: производственное унитарное предприятие «Пищевой комбинат Белкоопсоюза»
Организатор, Оператор электронной торговой площадки ETPVIT.BY: коммунальное консалтинговое унитарное предприятие «Витебский областной центр маркетинга»
Лот № 1. Кап. строение с инв. № 500/С-45475
Лот № 2. Кап. строение с инв. № 500/С-45476
Лот № 3. Кап. строение с инв. № 500/С-45477
Лот № 4. Кап. строение с инв. № 500/С-45478

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНЫХ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ
по продаже недвижимого имущества
Коммунальное консалтинговое унитарное предприятие «Витебский областной центр маркетинга» объявляет о проведении повторных электронных торгов
№ 2023.Ч.002.00068 по продаже имущества на электронной торговой площадке ETPVIT.BY
по адресу: https://etpvit.by

Лот № 1. Электропрогулка ЕВ-687-45-11
Лот № 2. Кап. строение с инв. № 236/С-14256
Лот № 3. Кап. строение с инв. № 225/С-13397
Лот № 4. Электропрогулка ЕВ-687-45-11
Задаток 10 % от начальной цены предмета публичных торгов (аукциона) в белорусских рублях парочеклотона № СВУ48QMLP3012300094564000033 в ОАО «БелгэпромБХ»
Шаг электронных торгов – 5 % от начальной цены лота

ООО «Фрондера» извещает о проведении публичных торгов в форме открытого аукциона по продаже имущества ОАО «Автотрансстрой»

Лот	Наименование	Начальная цена с учетом НДС 20 % бел. руб.	Задаток, бел. руб.	Шаг аукциона, бел. руб.
1	Установка д/дерев. 924Д	217,80	21,78	10,89
2	Электродвигатель ОМЗ-48	990,00	99,00	49,50
3	Бензоклонка КР-500.25	310,20	31,02	15,51
4	Бензоклонка КР-500.25	310,20	31,02	15,51
5	Бензоклонка КЗР-50	310,20	31,02	15,51
6	Стенд Р-640	165,00	16,50	8,25
7	Стенд 532-2М	858,00	85,80	42,90
8	Стенд КН-968	858,00	85,80	42,90
9	Стенд КИ-921	924,00	92,40	46,20
10	Стенд Р-776	1056,00	105,60	52,80
11	Теплосчетчик ТЭМ-05М-2 0/80/80 N 25693 ПРП1. ПРГ2.ТСН-Н	132,00	13,20	6,60
12	Стеллаж и коробка к стеллажу	79,20	7,92	3,96
13	Доска необрезная	72,60	7,26	3,63
14	КПП б/у (2 шт.)	330,00	33,00	16,50
15	Кабина б/у (МАЗ 551605-271)	1716,00	171,60	85,80
16	Кард. вал б/у 500 (3 шт.)	138,60	13,86	6,93
17	Кузов б/у МАЗ 5516	1452,00	145,20	72,60
18	Мост передний б/у	429,00	42,90	21,45
19	Плост МАЗ б/у (5 шт.)	92,40	9,24	4,62
20	Плост б/у	2145,00	214,50	107,25
21	Седло б/у (2 шт.)	765,60	76,56	38,28
22	Энергоакумулятор б/у (4 шт.)	36,96	3,70	1,85
23	Кирки (4 шт.); 236-1601138 накладка сцелл. (1 шт.); 236-1601138 накладка сцелл (8 шт.)	25,34	2,53	1,27
24	Лампа люм 36w(58 w, 65 w), 9 шт.; Лампа люм 36 w (58 w, 65 w), 6 шт.	14,85	1,49	0,74
25	Ствол ТСБ пож; 1109574 чехол фильтра; 1112054 корпус форсунок; 1112150 штуцер (5 шт.); 1702035 сушар (2 шт.); 1721252 кольцо; 1721334 кольцо (10 шт.); 2918184 чашка; 864180 манжета; клапан; кольцо стоп. 400468 (5 шт.)	45,34	4,53	2,27
26	Мост задний МАЗ-543208, 4 шт.	904,80	90,48	45,24
27	Мост задний маз 5516 круглый редуктор, 1 шт.	195,00	19,50	9,75
28	Мост задний маз 54323, 1 шт.	226,20	22,62	11,31
29	Мотокооса ECO GTR-185C	140,40	14,04	7,02
30	Калькулятор Ситезен-554; Калькулятор Ситезен-760; Калькулятор Ситезен-760; КСАМинИКА-НТС-11028; калькулятор СДЦ-888 б/у	139,32	13,93	6,97
31	Сотовый телефон Nokia; телефонный аппарат; сотовый телефон Samsung; телефонный аппарат; телефонный аппарат АОН; телефонный аппарат Евротеф 207; телефонный аппарат Люкс 301-3 (3 шт.); телефон сотовый Nokia	127,44	12,74	6,37
32	Печь микроволновая; алкотест 203 прибор; водонагреватель	257,04	25,70	12,85
33	Огнетушитель ОП-8з (2 шт.); шкаф метал; щит пожарный (4 шт.)	464,40	46,44	23,22
34	Столж; стол аудиторный (5 шт.); стол аудиторный (11 шт.); стол (30 шт.); тепло-вентилятор; сейф; стол; стол аудиторный; стул (3 шт.); цветочница (8 шт.); шкаф; стол маузер пластик (2 шт.); шкаф стационарный ШМ/А1; стол; стол 1-тумбовый (2 шт.); стол аудиторный; стул (4 шт.); жалюзи вертикальные (11,9 м ²); сейф; стол аудиторный (2 шт.); стул (10 шт.); шкаф книжный; шкаф платяный; информационный стенд	1999,30	199,93	99,96

Преобразователь ПИ1; элементы АКСУЗ; эл. счетчик РС4-2М1

Горелка ГЗУ ДОНМЕТ; редуктор УР-6-6 углекислый; редуктор пропан БПО-5-3; сьемник 937 ремьем компрессора (2 шт.)

493,56 49,36 24,68

74,52 7,45 3,73

В отношении Лотов №№ 1–25 проводятся четвертые повторные торги. **Стоимость снижена на 45 %**. Ранее публикация размещалась в газете «Звезда» № 53 (29933) от 21.03.2023, стр. 6, № 24 (29964) от 04.05.2023, стр. 10, № 97 (29977) от 24.05.2023, стр. 15, № 113 (29993) от 15.06.2023, стр. 15. В отношении лотов №№ 26–28 проводятся вторые повторные торги. **Стоимость снижена на 35%**. Ранее публикация размещалась в газете «Звезда» № 84 (29964) от 04.05.2023, стр. 10, № 113 (29993) от 15.06.2023, стр. 15. В отношении лотов №№ 29–36 проводятся первые повторные торги. **Стоимость снижена на 10 %**. Ранее публикация размещалась в газете «Звезда» № 113 (29993) от 15.06.2023, стр. 15

Местонахождение Лотов №№ 1–36: Минская обл., г. Молодечно, ул. Тамары Дудко, 2

Дата и время проведения торгов **8 августа 2023 года в 14.30 (регистрация с 14.00 до 14.25)** по адресу: г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1127

Срок приема заявлений и внесения суммы задатка с 10.00 26 июля 2023 года до 16.00 4 августа 2023 года

Условия для участия в торгах: 1. До подачи заявления необходимо внести задаток на р/с **BY3684FA30122215570040270000**, код банка ALFABY2X, УНП 192789344. Получатель – ООО «Фрондера», назначенные платежа: ОТНН 40901. Задаток для участия в торгах по Лоту № __, ОАО «Автотрансстрой», проводимый 08.08.2023.

2. Заявление на участие (на каждый лот отдельно) и необходимые документы (согласие о правах и обязанностях сторон в 2 экземплярах (на каждый лот отдельно), копия платежного поручения о перечислении задатка, копия паспорта (стр. 31–33, действующая прописка); копия свидетельства о государственной регистрации – для ИП и юр. лица; документ, подтверждающий полномочия руководителя или представителя юр. лица, копия Устава – для юр. лица) принимаются в рабочие дни с 10.00 до 18.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1127. Документы могут подаваться посредством направления почтой (220113, г. Минск, а/я 524) или личной подачей. Заявления, поступившие после установленного срока, не рассматриваются. Сроком поступления заявления является дата и время получения организатором торгов оригинала заявления на участие в аукционе и полного пакета прилагаемых документов (в случае направления почтой – дата и время поступления документов на абонентский ящик организатора торгов).

3. К участию в торгах допускаются лица, подавшие организатору торгов в указанный в извещении о проведении торгов срок заявление с приложением необходимых документов и зарегистрированные в журнале регистрации на участие в торгах. Победителем аукциона признается участник, предложивший в ходе торгов наивысшую цену. Результаты торгов оформляются протоколом в день проведения торгов.

4. В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним участником или для участия в нем явился только один участник, при согласии этого участника приобрести предмет торгов по начальной цене, урезанной на 5 %, комиссия в день проведения аукциона оформляет протокол о продаже предмета торгов этому участнику аукциона.

5. Победитель аукциона (Претендент на покупку) обязан возместить Организатору аукциона стоимость затрат на организацию и проведение открытого аукциона (вознаграждение аукциониста и затраты по размещению публикации в газете) на основании счета-фактуры и акта в течение 5 (пяти) календарных дней со дня проведения аукциона. **Вознаграждение аукциониста – 7 % от конечной цены предмета торгов.** Победитель аукциона (Претендент на покупку) должен подписать с Продавцом договор купли-продажи предмета торгов после возмещения затрат на организацию и проведение аукциона в течение 10 (десяти) рабочих дней с момента подписания протокола о результатах торгов. Оплата приобретенного предмета торгов должна быть произведена в полном объеме не позднее 15 (пятнадцати) рабочих дней со дня проведения торгов.

6. Подробно с правилами проведения торгов можно ознакомиться в разделе «Ликвидация» на сайте <https://orgtorg.by/info/>.

7. Все желающие могут предварительно ознакомиться с предметом торгов. Контактное лицо для осмотра предмета торгов – **Александр Николаевич, +375292627504**.

8. Организация и проведение аукциона осуществляются на основании норм положения «О порядке продажи имущества ликвидированного юридического лица с публичных торгов», утвержденного постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 08.01.2013 № 16

ОАО «Автотрансстрой» в лице ликвидатора – ООО «Центр антикризисных проектов», тел.: 80172552928; +375293489225 (Минская обл., г. Молодечно, ул. Тамары Дудко, д. 2, УНП 600077182)

ООО «Фрондера» 220113 г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1127 ☎ 8 (029) 308 28 97 • e-mail: info.torg@orgtorg.by • сайт <https://orgtorg.by> • telegram <https://t.me/orgtorg>

РУП «Институт недвижимости и оценки» (Организатор аукциона) извещает о проведении повторного открытого аукциона по продаже имущества ОАО «БПХО» (Продавец)

Аукцион состоится 10.08.2023 в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, д. 11, 3-й этаж, каб. 4

Лот № 1, состав: 1. Ремонтно-строительный цех, инв. № 110С-86164, 2307,7 кв. м. 2. Здание склада РСЦ, инв. № 110С-102697, 200,1 кв. м. 3. Закрытый склад РСЦ, инв. № 110С-102693, 628,2 кв. м. 4. Автостоянка, инв. № 110С-102634, 2603 кв. м. 5. Гараж на три автомашины, инв. № 110С-102636, 187,4 кв. м. 6. Пост охраны № 8, инв. № 110С-102683, 3,9 кв. м. 7. Благоустройство РСЦ, инв. № 110С-111836, 8818 кв. м. 8. Трубопровод сетевой воды от ТКЗ до РСЦ, инв. № 110С-111717, 80,4 кв. м. 9. Трубопровод хозяйственной воды от ТК-22А до РСЦ, инв. № 110С-111758, 178,4 кв. м. 10. Участок санализационной сети от РСЦ до КК-116, инв. № 110С-111721, 187,6 кв. м. 11. Кабельная линия КЛ 0,4 кВ от НЦ-0,4 кВ ТП-ЦМЛМ до ШО «Автостоянка», инв. № 050009, 245,6 м. 12. Кабельная линия КЛ 0,4 кВ от НЦ ЦМЛМ до РУ «РСЦ», инв. № 050007, 122,5 м. 13. Кабельная линия 0,4 кВ от НЦ ЦМЛМ до РП «Пилорама», инв. № 050008, 128 м. **Адрес Лота № 1:** г. Барановичи, ул. Фабричная, 13В; 13В/1; 13В/2; 17; 13Б/1; 13Б/2; 7, благоустройство РСЦ; 7, трубопровод сетевой воды от ТКЗ до РСЦ; 7, трубопровод хозяйственной воды от ВК-22А до РСЦ; 7, участок канализационной сети от РСЦ до КК-116; 7, кабельная линия КЛ 0,4кВ от НЦ-0,4 кВ ТП-ЦМЛМ до ШО «Автостоянка»; 7, кабельная линия КЛ 0,4 кВ от НЦ ЦМЛМ до РУ «РСЦ»; 7, кабельная линия 0,4 кВ от НЦ ЦМЛМ до РП «Пилорама»

Начальная цена с НДС 20 % – 801 347,51 руб. Задаток – 100 000,00 руб. Земельный участок 14100000006002693, 1,8890 га, право аренды по 22.08.2046. Шаг аукциона – 5 %

Порядок оформления участия в аукционе, порядок его проведения, а также определения лица, выигравшего аукцион, содержится в информации о проведении аукциона, опубликованной на сайте Организатора аукциона – ino.by. Задаток перечисляется на р/с BY85BAPB30127802900100000000 в ОАО «Белгоспромбанк», ВИС ВАРВВУ2X. Получатель – РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182. Окончание приема заявлений и задатков 08.08.2023 в 11.00.

☎ Организатор аукциона: 220030, г. Минск, ул. Комсомольская, 11, пом. 9; 8 (017) 324-70-57, 8 (029) 356-90-03, 8 (029) 550-09-52 • www.ino.by • e-mail: torg@ino.by

ОАО «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга» (организатор аукциона) по поручению ОАО «Жлобинский механический завод «Днепр» (продавец) в лице ликвидатора ОАО «Жлобинский механический завод «Днепр» – директора ООО «Модель антикризисного управления» Будкова К. В. извещает о проведении 08 августа 2023 года открытого повторного аукциона со снижением цены на 70 % по продаже имущества в 11.00 по улице Гагарина, 20, 2-й этаж

ПОЛНЫЙ ПЕРЕЧЕНЬ ИМУЩЕСТВА в количестве 59 лотов (№№ лотов 25–35, 37–44, 47–54, 56–61, 63–65, 67, 69, 71–73, 75–82, 84) размещен на Гомельской области. Сайт Организатора торгов – www.expert-usluga.by, раздел «Аукционы». Ранее опубликованное извещение о торгах размещено в газете «Звезда» от 24.09.2022 г. № 188 (29810)

Продавец: открытое акционерное общество «Жлобинский механический завод «Днепр», 242710, г. Жлобин, Гомельская область, ул. Школьная, 8. Порядок ознакомления с имуществом осуществляется по контактному тел. 8 (029) 303-53-09, Григорьев Павел Карлович. Шаг аукционных торгов – 5 (пять) % от начальной цены предмета аукциона и не изменяется в течение всего аукциона. Для участия в аукционе необходимо: 1) Оплатить задаток на расчетный счет Организатора торгов (ОАО «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга»); р/с BY52 BLBB 3012 0400 0712 0400 1001, БИК BLBBVY2X, дирекция ОАО «Белинвестбанк» по Гомельской области. УНП 400071204, иерархический РБ задаток может перечисляться в валютном эквиваленте по курсу Нацбанка РБ на дату платежа на в/с: в российских рублях (RUB) – ПАО Сбербанк г. Москва, БИК 044525225, к/с 30101810400000000225 в ГУ Банка России по ЦФО, ИИН 7707083893, к/с 3011181080000000154, БИК BLBBVY2X, ОАО «Белинвестбанк», УНП 807000028, назначение платежа – задаток за участие в аукционных торгах по лоту № __ (задаток для участия в аукционе перечисляется до подачи заявления). 2) Подать заявление организатору аукциона по установленной форме с приложением необходимых документов можно с 26 июля 2023 г. по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 20, 2-й этаж, каб. «Эксперт-Услуга» в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 16.00. Прием заявлений для участия в аукционе заканчивается 04 августа 2023 г. в 16.00. **Включительная. Заявления, поступившие после установленного срока, не принимаются.** Организатор аукциона вправе отказаться от проведения аукциона в любое время, но не позднее чем за три дня до его проведения. Лица, являющиеся победителями торгов, обязаны: подписать протокол о результатах аукциона; произвести оплату за услуги (вознаграждение) по организации и проведению торгов в течение 5 (пяти) рабочих дней с момента подписания протокола; заключить договор купли-продажи в течение 5 (пяти) календарных дней от даты подписания протокола о результатах аукциона; оплатить приобретенное имущество согласно договору купли-продажи в течение 10 (десяти) рабочих дней с момента подписания договора купли-продажи. Задатки, уплаченные участниками аукциона, ставшими победителями, будут учтены в счет исполнения обязательств по договору купли-продажи. Проводится аукцион в соответствии с «Положением о порядке продажи имущества ликвидированного юридического лица с публичных торгов», утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 08.01.2013 № 16 (в ред. постановления Совмина от 12.07.2013 № 607). Порядок оформления участия в аукционе, в том числе документация, необходимая для регистрации участника торгов, порядок проведения аукциона размещены на официальном сайте Организатора торгов – www.expert-usluga.by, раздел «Аукционы». Дополнительная информация по контактному телефону Организатора торгов – 8 (0232) 23-23-56, 8 (029) 341-15-45, 8 (044) 599-18-16

РУП «Институт недвижимости и оценки» (организатор аукциона) извещает о проведении открытого аукциона по продаже имущества, принадлежащего ОАО «МИНСКРЕМСТРОЙ» (Продавец).

Аукцион состоится 28.08.2023 в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, д. 11, 3-й этаж, каб. 4

Лот № 1 в составе: 1. Здание производственно-бытового корпуса, инв. № 500С-15435, 1871,2 кв. м. 2. Кран-балка, инв. № 01-450811; 3. Кран подвесной 1 т, инв. № 01-400012. Адрес лота: г. Минск, ул. Карла Либкнехта, д. 70а. Обременение: аренда. Начальная цена с НДС 20 % – 1 350 120,00 руб. Задаток – 135 000,00 руб. Шаг аукциона – 5 %. Земельный участок 50000000000506178, 0,5704 га. Право аренды. Доля ОАО «МИНСКРЕМСТРОЙ» – 8/25

Порядок оформления участия в аукционе, порядок его проведения, а также определения лица, выигравшего аукцион, содержится в информации о проведении аукциона, опубликованной на сайте Организатора аукциона – ino.by. Задаток перечисляется на р/с BY85BAPB30127802900100000000 в ОАО «Белгоспромбанк», ВИС ВАРВВУ2X. Получатель – РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182. Окончание приема заявлений и задатка – 24.08.2023 в 11.00

☎ Организатор аукциона: 220030, г. Минск, ул. Комсомольская, 11, пом. 9; 8 (017) 324-70-57, 8 (029) 356-90-03, 8 (029) 550-09-52 • www.ino.by • e-mail: torg@ino.by

РУП «Институт недвижимости и оценки» (Гродненский филиал) информирует о проведении открытого аукциона по продаже имущества, принадлежащего Слонимскому городскому унитарному предприятию жилищно-коммунального хозяйства.

Аукцион состоится 25.08.2023 г. в 14.00 по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, 209. Телефон для справок 55-87-71

Лот № 1	
Наименование, характеристика предмета аукциона, местонахождение предмета аукциона	Лот № 1: косила КМР – 9, 2014 г. в., заводской № 0074, инвентарный № 7007000000600, изготовитель – ОАО «Лидарпроммаш»
Начальная цена продажи	ЛОТ № 1 – 84 480 руб. (восемьдесят четыре тысячи четыреста восемьдесят рублей) с учетом НДС.
Сумма задатка	ЛОТ № 1 – 8 448 руб. (восемь тысяч четыреста сорок восемь рублей)
Реквизиты для перечисления задатка	BY44BLBB30120500833225001001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, код банка BLBBVY2X, УНП 500833225
Место, дата и время окончания приема заявлений	Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 208, с 8.30 до 17.30 (понедельник – четверг) и с 8.30 до 16.30 (пятница). Обед с 12.30 до 13.18. Последний день приема заявлений – 23.08.2023 г. до 15.00

Условия проведения аукциона: возмещение покупателем затрат предприятия на оценку движимого имущества в сумме 198,00 рублей по лоту, выставаемому на торги; срок заключения договора купли-продажи – не позднее пяти рабочих дней после утверждения протокола аукциона

Порядок оформления участия в аукционе, порядок его проведения, а также определения лица, выигравшего аукцион, содержится в информации о проведении аукциона, опубликованной на сайте Организатора аукциона – <https://gtrno.by/auction>

Информация об объявленных торгах и предмете торгов

Организатор электронных торгов: комитет «Минскоблимуществ», тел.: (8017) 5004710, 5168054, 5168055.

Оператор электронной торговой площадки: открытое акционерное общество «Белорусская универсальная товарная биржа».

Электронный адрес электронной торговой площадки: www.et.by.tbt.by.

Дата проведения электронных торгов: 22 августа 2023 г.

Лот № 3. Недвижимое имущество: капитальное строение (инв. № 614С-50797) – одноэтажное здание интерната ГУО «Жагельская базовая школа», общ. пл. 117,4 кв. м, 1980 г. п., расположенное по адресу: Минская обл., Сморгонский район, д. Жагельский район, д. Советская, 45. Начальная цена предмета электронных торгов: 26 600,00 руб. Продавец: государственное учреждение «Смолевичский территориальный центр социального обслуживания населения».

Извещение о проведении электронных торгов опубликовано на официальных сайтах Минского областного исполнительного комитета www.minsk-region.gov.by (http://minsk-region.gov.by/dlya_delovoykh_luydey/auktion/), Государственного комитета по имуществу Республики Беларусь www.gki.gov.by (<http://gki.gov.by/ru/auktion/>).

УНП 600014139

